

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční analýza ve vybraném podnikatelském subjektu

Financial analysis in a selected business entity

Marharyta Churilova

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční analýza ve vybraném podnikatelském subjektu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

Plzeň dne 22.8.2022

v. r. Marharyta Churilova

Poděkování

Ráda bych z celého srdce poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Veronice Komorousové a paní Vladimíře Johánkové za pochopení, podporu a pomoc v pro mě těžkém období. Chtěla bych také poděkovat zástupcům firmy JTEKT Automotive Czech Plzeň s.r.o. za poskytnutí potřebných informací pro zpracování této práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Charakteristika finanční analýzy.....	8
1.1 Pojem a účel finanční analýzy	8
1.2 Uživatelé finanční analýzy a jejich informační potřeby.....	9
1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu	10
1.3.1 Rozvaha	10
1.3.2 Výkaz zisku a ztráty	11
1.3.3 Přehled o peněžních tocích	11
1.3.4 Přehledu o změnách vlastního kapitálu	12
1.3.5 Příloha účetní závěrky	12
2 Metody finanční analýzy	13
2.1 Analýza absolutních ukazatelů	14
2.1.1 Horizontální analýza	14
2.1.2 Vertikální analýza	15
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	16
2.3 Analýza poměrových ukazatelů	17
2.3.1 Ukazatele likvidity	17
2.3.2 Ukazatele rentability	19
2.3.3 Ukazatele zadluženosti.....	21
2.3.4 Ukazatele aktivity	24
2.4 Souhrnné ukazatele hospodaření.....	26
2.4.1 Pyramidové soustavy ukazatelů	27
2.4.2 Bankrotní a bonitní modely	28
3 Představení podnikatelského subjektu	31

4	Finanční analýza společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.	32
4.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	32
4.1.1	Horizontální a vertikální analýza rozvahy	32
4.1.2	Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	39
4.2	Analýza rozdílových ukazatelů	42
4.2.1	Analýza čistého pracovního kapitálu	42
4.3	Analýza poměrových ukazatelů	43
4.3.1	Analýza ukazatelů likvidity	43
4.3.2	Analýza ukazatelů rentability	46
4.3.3	Analýza ukazatelů zadluženosti	50
4.3.4	Analýza ukazatelů aktivity.....	53
4.4	Hodnocení souhrnných ukazatelů hospodaření	58
4.4.1	Pyramidový rozklad ukazatele ROE	58
4.4.2	Altmanův model (Z-skóre).....	60
4.4.3	Index bonity	61
5	Shrnutí výsledků finanční analýzy a doporučení.....	63
	Závěr	67
	Seznam použitých zdrojů	68
	Seznam tabulek.....	70
	Seznam obrázků	72
	Seznam použitých zkratk	73
	Seznam příloh	73
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Aby podnik zůstal úspěšný v rychle se měnícím konkurenčním prostředí, měli by si manažeři firem být vědomi aktuální situace, sledovat její vývoj, rychle reagovat na změny a podle potřeby se jim přizpůsobovat. Přehled o všem výše uvedeném poskytuje finanční analýza, která je považována za základní nástroj pro hodnocení finančního zdraví podniku. Tento nástroj pomáhá identifikovat silné a slabé stránky společnosti a poskytuje informace o jejím minulém a současném stavu, tím finanční analýza pomáhá navrhnout opatření pro budoucí rozvoj.

Předložená bakalářská práce se skládá ze dvou částí: teoretické a praktické. První část popisuje hlavní teoretická východiska zkoumané oblasti, a to podstatu finanční analýzy, její účel, uživatele a zdroje informací, ze kterých jsou čerpána potřebná data. Následně se práce věnuje základním metodám finanční analýzy a jejich jednotlivým ukazatelům, včetně způsobu výpočtu a implementace výsledků. Jedná se o ukazatele absolutní (horizontální a vertikální analýza), rozdílové (čistý pracovní kapitál), poměrové (ukazatele likvidity, aktivity, rentability a zadluženosti), soustavy ukazatelů, bonitní a bankrotní modely.

Praktická část práce začíná představením vybraného podnikatelského subjektu JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. Poté je provedena samotná finanční analýza podniku ve sledovaném období 2017-2021 za pomoci elementárních metod, které byly podrobně popsány v první části této práce. Na základě získaných výsledků, jsou následně uvedeny možné návrhy a doporučení pro zlepšení dalšího rozvoje společnosti.

Hlavním cílem bakalářské práce je na základě finanční analýzy společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. ve sledovaném období 2017-2021 zhodnotit výkonnost podniku a navrhnout doporučení pro zlepšení ekonomické situace.

Při zpracování teoretické části práce byla použita odborná literatura z českých i cizojazyčných publikací. Praktická část práce je zpracována na základě výročních zpráv společnosti, interních materiálů a údajů z internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

1 Charakteristika finanční analýzy

Rozhodování v podmínkách nejistoty je nedílnou součástí řízení podniku. Správnost a kvalita těchto rozhodnutí závisí na dostupných informacích a jejich efektivním zpracování. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 3) Úkolem finančního řízení podniku je poskytovat přehled o finanční situaci a okolních finančních souvislostech společnosti, jejichž nejdůležitějším prvkem je finanční analýza. (Blaha & Jindřichovice, 2006, s. 13)

1.1 Pojem a účel finanční analýzy

V odborné literatuře lze najít následující definice pojmu „finanční analýza“:

Podle autorů Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 6) „*finanční analýza je formalizovanou metodou, která umožňuje získat základní charakteristiky finančního zdraví firmy, srovnatelné v čase a prostoru a využitelné tak pro bezprostřední rozhodování a řízení procesu v podniku.*

Landa (2008, s. 59) definuje finanční analýzu jako „*soubor postupů prováděných s cílem získat informace pro finanční (ekonomické) řízení podniku a rozhodování externích subjektů. Je to finančně ekonomické hodnocení podnikatelské jednotky, které vychází z účetních (případně dalších) informací*“.

Analýza údajů poskytnutých účetnictvím se provádí za účelem pochopení vztahů a příčinných souvislostí mezi jevy, což umožňuje jejich porovnání a vyhodnocení. Finanční analýza není jen analýzou účetních údajů, ale také analýzou vnitřních a vnějších podmínek, v nichž podnik působil, a také analýzou trendů v těchto podmínkách, které jsou podkladem pro posouzení průběhu podnikatelských procesů v budoucích obdobích. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 4)

Účelem finanční analýzy je především poskytnout úplné vyjádření majetkové a finanční situace společnosti a připravit podklady pro interní manažerská rozhodnutí. Analýza přitom musí splňovat požadavky komplexnosti (zohlednění všech vzájemně propojených prvků ekonomického procesu) a soustavnosti (stát se běžnou součástí řízení každého podniku). (Grünwald & Holečková, 2008, s. 5)

Hlavním přínosem finanční analýzy je možnost porovnávat jednotlivé ukazatele v čase a prostoru. Neboť finanční analýza zkoumá minulost a současnost, poskytuje informace o výkonnosti podniku a potenciálních rizicích, která jeho provoz představuje. Pracuje také

na dalším rozvoji firmy a na tom, jaké další kroky podniknout. (Vochozka a kol., 2020, s. 32)

1.2 Uživatelé finanční analýzy a jejich informační potřeby

Informace týkající se finančního zdraví podniku jsou zajímavé pro mnoho stran, které s podnikem přicházejí do styku. Z nichž každá má své specifické zájmy a informační potřeby. Ve vztahu k podniku lze uživatele finanční analýzy rozdělit na interní a externí. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 22)

Mezi **externí uživatele** patří:

- **Stát a jeho orgány** se primárně zaměřují na kontrolu zaplacených daní, rozdělování finančních výpomocí (jako subvence, dotace atd.), kontrolu podniků se státní účastí a využívá informace o firmách pro různá statistická zjišťování. (Vochozka a kol., 2020, s. 33)
- **Investoři** potřebují informace o tempu růstu hodnoty investovaného kapitálu, o tom, jak vedení společnosti s vloženým kapitálem hospodaří a o její budoucím potenciálu. (Landa, 2008, s. 59)
- **Banky a jiní věřitelé** zkoumají finanční zdraví budoucího či existujícího dlužníka, aby se rozhodly, zda poskytnou úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. (Vochozka a kol., 2020, s. 33)
- **Obchodní partneři.** Dodavatelé se zajímají především o krátkodobou prosperitu společnosti nebo o to, zda bude společnost schopna dostát svým závazkům. Odběratelé se zajímají o finanční situaci dodavatele, aby lépe pochopili jeho schopnost pokračovat v dodávkách v případě finančních potíží. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 24)
- **Konkurence** se zajímají o porovnání své výkonnosti (rentability, ziskové marže, cenové politiky, investičních aktivit, výši a hodnoty zásob, jejich obratovosti apod.) s podobnými společnostmi nebo odvětvím jako celkem. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 24)

Interními uživateli finanční analýzy jsou:

- **Manažeři** potřebují výsledky finanční analýzy při své každodenní práci a pro dlouhodobé finanční řízení podniku. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje činit správná rozhodnutí při získávání finančních zdrojů, při zajišťování

optimální struktury majetku a volby vhodných způsobů jeho financování, při rozdělování disponibilních peněžních prostředků, zisku atd. (Bragg, S.M., 2007)

- **Zaměstnanci** se přirozeně zajímají o prosperitu a finanční stabilitu podniku, protože jim záleží na zachování pracovních míst a mzdových podmínek. Svůj vliv na vedení podniku obvykle uplatňují prostřednictvím odborů. (Grünwald & Holečková, 2008, s.25)

1.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Kvalita finanční analýzy a dosažení relevantních výsledků závisí na získání přesných a aktuálních údajů.

Primárním zdrojem dat pro analýzu jsou účetní výkazy, jako rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích (cash flow), přehled o změnách vlastního kapitálu, příloha účetní závěrky, a výroční zpráva společnosti. (Knápková a kol., 2017, s. 18)

V závislosti na účelu finanční analýzy by měly být použity i další doplňkové zdroje. Informace lze získat také z informačního systému společnosti, například, ve statistických výkazech a operativní evidenci, ve vnitřních směrnících, ve mzdových a navazující předpisech. Dále je možno čerpat i z externích dat, jako jsou odborný tisk, Statistická ročenka, účelové databáze, obchodní rejstřík nebo údaje prezentované na kapitálovém trhu (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 17).

1.3.1 Rozvaha

„Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu zpravidla za rok“. (Řůčková, 2015, s. 22) Jedná se o základní přehled majetku společnosti ve statické podobě.

Struktura rozvahy včetně jejího obsahu je stanovena zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění. V souladu s právními předpisy rozvaha obsahuje informace o stavu majetku ke konci vykazovaného období a ke konci období minulého a údaje na straně aktiv jsou uváděny v hodnotách brutto, korekce a netto. Tato struktura zajišťuje jednotnost a srovnatelnost vykazovaných údajů pro statistické účely. Výkaz může být sestaven v plné nebo zkrácené podobě. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 27)

Rozvaha poskytuje údaje o majetku společnosti (v jakých konkrétních druzích je majetek vázán, jak je oceněn, nakolik je opotřeben, jak rychle se obrací atd.), zdrojích financování (výše a struktura vlastních a cizích zdrojů) a finanční situaci podniku (velikosti zisku, způsobu jeho rozdělení, schopnosti dostat svým závazkům). Na základě těchto informací se analyzuje stav a vývoj bilanční sumy, struktura aktiv a pasiv, a relace mezi složkami aktiv a pasiv. (Řůčková, 2015, s. 22-23)

1.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty vypovídá o ziskovosti společnosti za určité časové období (měsíc, čtvrtletí nebo rok), a to porovnáním výnosů s náklady vynaloženými na jejich dosažení, bez ohledu na to, zda v daném období skutečně došlo k inkasu nebo platbě. (Landa, 2008, s. 29)

Obsah jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty je rovněž dán zákonem o účetnictví a navazujícími předpisy. V závislosti na typu nákladů může být výkaz sestaven v druhovém nebo účelovém členění. Rozdělení nákladů podle druhu se řídí povahou nákladů. To znamená, že sleduje, jaké druhy nákladů byly vynaloženy (např. spotřeba materiálu, odpisy dlouhodobého majetku, mzdové náklady). Naproti tomu členění podle účelu sleduje příčinu vzniku nákladů, tj. za jakým účelem byly vynaloženy (např. na výrobu, správu, odbyt). Mezi podniky se nejčastěji používá druhová struktura výkazu. Česká účetní legislativa navíc vyžaduje, aby v případě použití účelového členění, v příloze k účetním výkazům bylo uvedeno i druhové členění nákladů. (Knápková, 2017, s. 41; Landa, 2008, s. 39)

V rámci finanční analýzy podniku budeme sledovat strukturu výkazu, změny jednotlivých položek a jejich vliv na výsledek hospodaření. (Řůčková, 2015, s. 31)

1.3.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích neboli výkaz cash flow „srovnává bilanční formou zdroje tvorby peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů (příjmy) s jejich užitím (výdaji) za účetní období, slouží k posouzení skutečné finanční situace a likvidity podniku“. (Řůčková, 2015, s. 34)

Výkaz cash flow ukazuje, jak jsou příjmy a výdaje společnosti rozděleny mezi její provozní, investiční a finanční oblast. V rámci v provozní oblasti se vytváří peněžní prostředky, které podnik dostává za svou běžnou podnikatelskou činnost. Tyto prostředky

jsou pak použity na financování investiční (rozvoj společnosti) a finanční oblasti (úhradu závazků či výplatu podílu na zisku). (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 31)

Při provádění analýzy je třeba vzít v úvahu, že cílem podniku není každoroční navýšení peněžních prostředků, ale jejich efektivní opětovné využití pro růst kapitálu v současném a budoucím období. Tak pomocí výkazu cash flow můžeme zkoumat nejenom strukturu finančních zdrojů, ale také finančně-hospodářskou politiku podniku, neboť ukazuje výsledek rozhodování a číselné efekty rozhodovacích procesů. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 30; Růčková, 2015, s. 36)

1.3.4 Přehledu o změnách vlastního kapitálu

Hlavním účelem přehledu o změnách vlastního kapitálu je poskytnout informace o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu během účetního období s výjimkou finančních výsledků, které jsou uvedeny ve výkazu zisku a ztráty. Na rozdíl od ostatních má volnou formu, protože české účetní předpisy neurčují konkrétní obsah tohoto výkazů. (Landa, 2008, s. 44)

Údaje o vlastním kapitálu jsou důležité pro externí uživatele, kteří je mohou využít k lepšímu pochopení provedených operací a finanční politiky manažerů, vztahu vlastníků k podniku a jejich případných záměrů. (Knápková a kol., 2017, s. 62)

1.3.5 Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky poskytuje důležité informace pro externí uživatele účetní závěrky, aby si mohli udělat správný úsudek o finanční situaci a výkonnosti společnosti. (Grünwald & Holečková, 2008, s.13) Konkrétně jsou to údaje o použitých účetních zásadách a metodách, a odchylkách od těchto metod (např. způsob oceňování majetku a závazků, způsob stanovení úprav hodnot majetku, způsob stanovení reálné hodnoty majetku a závazků apod.); o pohledávkách a závazcích, které jsou kryty věcnými zárukami; o výši a povaze mimořádných výnosů a nákladů; o závazcích a podmíněných závazcích, které nejsou vykázány v rozvaze; o průměrném počtu zaměstnanců v průběhu účetního období. (Knápková a kol., 2017, s. 63)

2 Metody finanční analýzy

Při analýze finančních údajů se používají různé metody, které zdůrazňují srovnávací a relativní význam prezentovaných dat a hodnotí pozici firmy. (Gibson, 2013, s. 199) Většina autorů uvádí dvě hlavní skupiny metod finanční analýzy, a to metody elementární a vyšší.

Elementární (základní) metody pracují s ukazateli, kterými mohou být položky účetních výkazů a data z dalších zdrojů, nebo čísla z nich odvozená. (Růčková, 2015, s.41)

Ukazatele, používané při finanční analýze, se dělí na (Landa, 2008, s. 61):

a) **Extenzivní** (objemové), obsahující informaci o rozsahu (v peněžních jednotkách). Tyto ukazatele se dále člení na:

- **stavové** představují údaje o stavu k určitému okamžiku, kterými jsou jednotlivé položky aktiv a pasiv,
- **tokové** jsou představeny údaji za daný časový interval ve formě výnosů a nákladů ve výkazu zisku a ztráty,
- **rozdílové** ukazatele lze získat pomocí rozdílu ukazatelů stavových.

b) **Intenzivní** (poměrové) představují podíly dvou nebo více extenzivních ukazatelů.

Podle Knápkové a kol. (2017) mezi hlavní elementární metody patří zejména:

- **Analýza stavových (absolutních) ukazatelů**, která zahrnuje horizontální a vertikální analýzu majetkové a finanční struktury podniku.
- **Analýza tokových ukazatelů**, která se zabývá analýzou výnosů, nákladů, zisku a cash flow pomocí nástrojů horizontální a vertikální analýzy.
- **Analýza rozdílových ukazatelů**, která se používá pro analýzu čistého pracovního kapitálu.
- **Analýza poměrových ukazatelů**, mezi které patří analýza ukazatelů likvidity, rentabilit, aktivity, zadluženosti, ukazatelů kapitálového trhu a dalších.
- **Analýza soustav ukazatelů**, kde jde o pyramidový rozklad ukazatelů a různé typy složených indexů.
- **Souhrnné ukazatele hospodaření**, které hodnotí finanční zdraví podniku pomocí bankrotních a bonitních modelů.

Analýza finančních ukazatelů pak spočívá v jejich porovnání se stejnými ukazateli v rámci podniku nebo s ukazateli konkurenčních podniků ve stejném čase nebo s příslušnými oborovými průměry. (Landa, 2008, s. 62)

Vyšší metody finanční analýzy nejsou univerzální metodou. Jejich využití je založeno na hlubším pochopení matematické statistiky a využití kvalitního softwarového vybavení. (Růčková, 2015, s.41) Proto tato práce je zaměřena pouze na elementární metody.

Informace získané z těchto typů analýz by měly být kombinovány, aby se zjistila celková finanční situace. Jedním z hlavních úkolů je identifikovat hlavní změny (zlomové momenty) v trendech, částkách a souvislostech, stejně jako zkoumat příčiny těchto změn. Často může zlomový moment znamenat včasné varování před významným posunem v budoucím úspěchu nebo selhání podniku. (Gibson, 2013, s. 199)

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Specifikum absolutních ukazatelů spočívá v tom, že nevyžadují předběžné zpracování pro účely finanční analýzy a jsou založeny na posouzení hodnot jednotlivých položek v základních účetních výkazech. (Růčková, 2015, s. 41) Na základě této skutečnosti autorky - Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 69) uvádí jako první krok finanční analýzy posouzení jejich výše a vývoje bez použití matematických postupů. Pro zpřesnění a měření intenzity jejich změn pak využívají metody *horizontální a vertikální analýzy*.

Pro zajištění vysoké vypovídací schopnosti analýzy je nutné mít k dispozici dostatečnou časovou řadu údajů, která činí minimálně tři po sobě jdoucích období. Rovněž je důležité vědět, zda během tohoto období nedošlo ve firmě k nějakým mimořádným událostem. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 139)

2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá srovnáním změn absolutních ukazatelů v čase. (Růčková, 2015, s. 43) Použití tohoto typu analýzy umožňuje identifikovat změny probíhající v hodnoceném podniku a hlavní trendy v jeho hospodaření. (Landa, 2008, s. 71)

Analýza se provádí buď rozdílově (absolutní změna), nebo podílově (relativní změna), Podílová analýza je lepší volbou pro podniky větší velikosti, jelikož poskytuje větší přehlednost dat na rozdíl od rozdílové analýzy. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 139)

Výpočet absolutní výše změn můžeme provést podle vzorce č. 1 a její procentní vyjádření k výchozímu roku podle vzorce č. 2 (Kislingerová & Hnilica, 2008, s. 10-11):

$$D_{t/(t-1)} = B_i(t) - B_i(t - 1) \quad (1)$$

kde: $D_{t/(t-1)}$... změna oproti minulému období,

t ... čas,

$B_i(t)$... hodnota bilanční položky i v čase t ,

$B_i(t - 1)$... hodnota bilanční položky v čase $t - 1$.

$$I_{t/t-1}^i = \frac{D_{t/(t-1)} \times 100}{B_i(t - 1)} \quad (2)$$

kde: $I_{t/t-1}^i$... změna oproti minulému období v procentech.

2.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza na rozdíl od horizontální zkoumá jen jedno období, a to jak se na vybrané souhrnné veličině podílely veličiny dílčí. Tento nástroj pomáhá sledovat proporcionalitu položek ve vybraném účetním výkazu, a také stabilitu struktury majetku, zdrojů, výnosů a nákladů, nebo k jakým změnám dochází. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 139)

Výpočet lze provést podle vzorce č. 3 (Kislingerová & Hnilica, 2008, s. 13):

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \quad (3)$$

kde: P_i ... podíl i -té složky na základně,

B_i ... velikost i -té položky bilance,

$\sum B_i$... suma hodnot položek v rámci určitého celku.

V případě analýzy rozvahy se jako souhrnná veličina volí celková aktiva nebo celková pasiva společnosti. Pro rozbor výkazu zisku a ztráty si za vztažnou veličinu můžeme vybrat buď velikost celkových tržeb, případně celkových výnosů, nebo velikost celkových nákladů s přihlédnutím k účelu finanční analýzy. (Kislingerová & Hnilica, 2008, s. 13-15)

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s cílem zachovat jeho likviditu. **Čistý pracovní kapitál (ČPK)** je považován za jeden z nejdůležitějších ukazatelů této skupiny. Jeho hodnotu můžeme zjistit dvěma způsoby podle vzorků č. 4 nebo č. 5 (Knápková a kol., 2017, s. 85):

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

$$\text{ČPK} = (\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazy}) - \text{stálá aktiva} \quad (5)$$

Údaje pro výpočet získáme z rozvahy společnosti. Obě z výše uvedených rovnic přináší stejný výsledek ČPK v absolutní hodnotě. (Vochozka a kol., 2020, s. 40)

ČPK je důležitý pro zajištění krátkodobého financování společnosti a hladkého průběhu hospodářské činnosti. Reprezentuje část oběžného majetků, která je financována z dlouhodobých zdrojů. Nebolí představuje tu část finančních zdrojů podniku, která mu umožní po určitou dobu přežít, je-li nucen uhradit některé nebo všechny své krátkodobé závazky. Proto je ČPK často vnímán jako "ochranný polštář" pro případ neočekávané potřeby likvidních prostředků. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 124)

Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je schopnost společnosti splácet své závazky. Snahou pak bude maximalizaci jeho výše. Na druhé straně ale vyjadřuje část oběžných aktiv financovanou z dlouhodobých zdrojů, které jsou pro podnik dražší. Snahou pak může být jeho minimalizace. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 98-102) Proto aby bylo možné posoudit, zda je hodnota ČPK dostatečně vysoká ve vztahu k potřebám podniků, je třeba také provést výpočet podílu tohoto ukazatele na oběžných aktivech, který by měl dosahovat podle doporučení až 30-50 %. (Knápková a kol., 2017, s. 94)

Rozdílové ukazatele zahrnují také **čisté pohotové prostředky (ČPP)**, které „určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků“. (Knápková a kol., 2017, s. 86) Vypočítá se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky, kde do peněžních prostředků můžeme taky zahrnout krátkodobé cenné papíry a krátkodobé termínované vklady, protože jsou rychle přeměnitelné na peníze. (Knápková a kol., 2017, s. 86)

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je jednou z nejrozšířenějších metod finanční analýzy především proto, že umožňuje rychlé pochopení finanční pozice podniku pomocí veřejně dostupných informací. (Knápková a kol, 2017, s. 87)

Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo více účetních položek k jiné položce nebo k jejich skupině, které jsou uvedeny v základních účetních výkazech. Vypočtené hodnoty ukazatelů pak umožňují zhodnotit základní charakteristiky podniku. (Růčková, 2015, 53)

Výhoda poměrové analýzy spočívá v tom, že redukuje hrubé údaje lišící se podle velikosti firem na společnou komparativní bázi. To umožní porovnat aktuální finanční informace společnosti s daty jiné společnosti nebo s průmyslovým odvětvím. (Bláha & Jindřichovská, 2006, s. 52)

Podle různých autorů nejčastěji se můžeme setkat s následujícími základními skupinami ukazatelů (Kubičková & Jindřichovská, 2015, s 119):

- ukazatele likvidity (platební schopnosti);
- ukazatele rentability (výnosnosti);
- ukazatele zadluženosti (resp. kapitálové struktury a dluhové schopnosti);
- ukazatele aktivity (využití).

2.3.1 Ukazatele likvidity

Landa (2007) pod pojmem likvidita se rozumí „*schopnost podniku hradit své krátkodobé závazky*“.

Od této schopnosti je třeba odlišit solventnost, která je chápána jako okamžitá schopnost společnosti splácet své závazky v předepsané formě, místě a termínu. Jedná se tedy o likviditu vztaženou ke konkrétnímu datu splatnosti a objemu splatných závazků. Likvidita a solventnost jsou podmíněny likvidností aktiv. Likvidnost je definována jako schopnost aktiv rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. (Kubičková & Jindřichovská, 2015, s. 131)

Rozlišují se následující tři stupně likvidity (Procházková a kol., 2017):

1. Běžná likvidita (likvidita 3. stupně).
2. Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně).

3. Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně).

Obecně platí, že vyšší likvidita (nebo vyšší podíl likvidnějších aktiv, jako jsou hotovost a pohledávky) snižuje riziko platební neschopnosti, ale zároveň snižuje ziskovost společnosti. Jelikož peníze v pokladně mají nulovou výnosnost, a peníze na účtech velmi nízkou. Výnos se zvyšuje především díky málo likvidním aktivům, jako například nové stroje a technologie, nové druhy materiálu. Vedení společnosti se proto musí snažit o optimální likviditu a optimální strukturu aktiv, a současně i o co nejvyšší rentabilitu. (Synek a kol., 2011, s. 51)

Běžná likvidita

Pomocí ukazatele běžné likvidity lze určit, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky společnosti. (Bláha & Jindřichovská, 2006) To znamená, kolikrát může společnost uspokojit požadavky svých věřitelů (poskytovatelů krátkodobého cizího kapitálu), pokud všechna svá likvidní aktiva (nebo jejich část) v daný okamžik přemění na peněžní prostředky. Běžná likvidita se vypočítá podle vzorce č. 6. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 143)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (6)$$

Doporučená hodnota ukazatele se ve většině publikací pohybuje v rozmezí 1,5-2,5. Při rovnosti oběžného majetku a krátkodobých závazků je likvidita podniků velmi riziková. Za rizikové lze považovat taky provozování společnosti, která část svých krátkodobých závazků využívá k financování dlouhodobého majetku. Příliš vysoká hodnota ukazatele zase není žádoucí a svědčí o zbytečně vysoké hodnotě čistého pracovního kapitálu a drahém financování. (Knápková a kol., 2017, s.94)

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita nezahrnuje v čitateli nejméně likvidní část oběžných aktiv – zásoby, ke kterým patří nejenom hotové zboží, ale i zásoby polotovarů, surovin a materiálů. Neprodejné hotové výrobky mohou ovlivnit realizovatelnost zásob. (Bláha & Jindřichovská, 2006, s. 56) Proto tento ukazatel přesněji odráží schopnost společnosti splácet své krátkodobé závazky. Výpočet se provádí podle vzorce č. 7. (Vochozka a kol., 2020, s. 45)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (7)$$

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 1-1,5. Trvalým základem pro tato doporučení je požadavek, aby krátkodobé závazky byly kryty alespoň krátkodobými pohledávkami a finančním majetkem. Pokud je poměr menší než 1, musí podnik spoléhat na případný prodej zásob. Příliš vysoká hodnota ukazatele znamená, že společnost váže zbytečně množství aktiv ve formě peněžních prostředků, které přináší minimální úrok. (Kubičková & Jindřichovská, 2015)

Okamžitá likvidita

Tento ukazatel je nejpřesnější, protože posuzuje schopnost společnosti splácet své krátkodobé závazky v daném okamžiku. V čitateli jsou pouze peněžní prostředky, mezi které řadíme peníze v pokladně a na účtu, a taky krátkodobé cenné papíry, šeky (tedy ekvivalenty hotovosti). Výpočet je možný podle vzorce č. 8. (Vochozka a kol., 2020, s. 45)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (8)$$

Okamžitá likvidita se doporučuje udržovat v intervalu 0,2-0,5. Hodnoty ukazatele blízko vyšší hranice jsou mezní vzhledem k tomu, že krátkodobé závazky v tomto poměru reprezentují splatnost v intervalu celého roku. Proto je nerozumné požadovat zdroje, které jsou k dispozici k jednomu okamžiku ve stejné vyšší a vedlo by k neefektivnímu nakládání s těmito prostředky. (Kubičková & Jindřichovská, 2015, s. 135)

Nedodržení stanovených hodnot nemusí nutně vypovídat o finančních problémech podniků, protože i ve firemních podmínkách se poměrně často vyskytuje využívání účetních přetažků a kontokorentů, které při použití údajů z rozvahy nejsou patrné. (Růčková, 2015, s. 55)

2.3.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability se používají k posouzení celkové efektivity podnikové činnosti. (Růčková, 2015, s. 58) Grünwald a Holečková (2008, s. 29) charakterizují rentabilitu následovně: „*Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry ziskovosti, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu.*“

Obecně se rentabilita vyjadřuje jako poměr zisku k výši investovaného kapitálu. (Růčková, 2015, s. 57)

V rámci analýzy těchto ukazatelů se používají různé kategorie zisku. Nejběžnější jsou EAT (čistý zisk po zdanění), nebo EBIT (zisk před zdaněním a úroky). (Synek a kol., 2009, s. 211)

Ukazatele rentability jsou většinou vypočítávány v těchto variacích (Vochozka a kol., 2020, s. 42):

- Rentabilita aktiv (ROA - Return on Assets);
- Rentabilita vlastního kapitálu (ROE - Return on Equity);
- Rentabilita tržeb (ROS - Return on Sales);
- Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE - Return of Capital Employed).

Ukazatele rentability by obecně měly mít v průběhu času rostoucí trend. Jiné doporučené hodnoty nejsou u většiny nejčastěji používaných ukazatelů uvedeny. (Růčková, 2015, s. 58)

Rentabilita aktiv

Je jedním z nejdůležitějších ukazatelů, který měří výkonnost neboli produkční sílu podniku. (Knápková a kol., 2017, s.102) Určuje celkovou výnosnost vložených prostředků bez ohledu na zdroj financování a výši daňového zatížení. Proto se pro výpočet nejčastěji používá zisk před zdaněním a nákladovými úroky. Vypočtené údaje ukazují, kolik haléřů zisku připadá na 1 Kč investovaného kapitálu. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 145) Ukazatel se vypočítá podle vzorce č. 9.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (9)$$

Rentabilita vlastního kapitálu

Tento ukazatel určuje návratnost pouze vloženého vlastního kapitálu. Hodnotí, kolik haléřů zisku připadá na 1 korunu vlastního kapitálu. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 145) Jelikož výsledek tohoto ukazatele představuje konečný efekt, který kapitál přináší svým vlastníkům, na zisk je zde často nahlíženo na úrovni zisku po zdanění (EAT). (Knápková a kol., 2017, s.103) Výpočet se provádí podle vzorce č. 10.

$$ROE = \frac{EAT}{vlasní\ kapitál} \quad (10)$$

Primárně analýza ukazatele slouží investorům a vlastníkům ke zjištění, zda je jejich kapitál zhodnocován a reprodukován s náležitou intenzitou a přináší dostatečné výnosy úměrné investičnímu riziku. Zvýšení ROE lze dosáhnout zvýšením zisků společnosti, snížením úrokových sazeb na cizí kapitál a snížením poměru vlastního kapitálu k celkovým zdrojům. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 122-123)

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb se využívá především pro hodnocení úspěšnosti podnikání, vyjadřuje návratnost tržeb neboli ziskovou marži. (Knápková a kol., 2017, s. 100) Výsledky pak ukazují, jaký zisk firma generuje z jedné koruny tržeb, případně schopnost firmy produkovat výkon s nižšími náklady, než odpovídá cenové úrovni, nebo prodávat za vysokou cenu. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 127) Výpočet lze provést podle vzorce č. 11.

$$\text{ROS} = \frac{\text{EAT}}{\text{tržby}} \quad (11)$$

Knápková a kol. (2017, s. 100) pro srovnání ziskové marže mezi podniky doporučují pro výpočet využít kategorii EBIT, aby hodnocení nebylo ovlivněno různou kapitálovou strukturou a v případě podniků z různých zemí i odlišnou mírou zdanění.

Rentabilita investovaného kapitálu

Tento ukazatel rentability měří výkonnost kapitálu investovaného do společnosti po dlouhou dobu (delší než jeden rok). Dlouhodobý vložený kapitál je v rozvaze zastoupen položkami dlouhodobé cizí zdroje (dlouhodobé bankovní úvěry, dlouhodobé závazky a rezervy) a položkou vlastní kapitál. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 127) Výpočet je představen vzorcem č. 12.

$$\text{ROCE} = \frac{\text{EBIT}}{\text{dlouhodobý kapitál}} \quad (12)$$

ROCE ukazuje, jak velká část provozního zisku společnosti před zdaněním pocházela z jedné koruny, kterou investovali věřitelé a akcionáři. (Vochozka a kol., 2020, s. 42)

2.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele z této skupiny slouží k posouzení finanční stability podniku, stanovení jeho míry zadluženosti a charakterizaci základní proporce vlastního a cizího kapitálu. (Knápková a kol., 2017, s. 87)

Pro společnost znamená použití externích zdrojů určitou míru rizika, protože vyžaduje výplatu úroků bez ohledu na dosažený zisk. Ale z důvodu, že cizí kapitál je považován za levnější zdroj než vlastní, určitá výše zadlužení je obvykle pro podnik užitečná. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 146) Je to dáno skutečností, že úroky jako součást nákladů snižují zdanitelný zisk a tím i daňové zatížení podniku. (Knápková a kol., 2017, s. 87)

Vysoký podíl cizích zdrojů také nelze jednoznačně hodnotit jako faktor finanční nestability, pokud podnik je schopen zhodnocovat kapitál v míře vyšší, než je úroková míra z použití cizích zdrojů. Tento efekt je v literatuře znám jako efekt finanční páky. V opačném případě vysoké procento cizích zdrojů je destabilizujícím faktorem. (Synek & Kislingerová, 2015, s. 151-152)

Celková zadluženost

Celková zadluženost je základním poměrovým ukazatelem zadluženosti, známý také jako ukazatel věřitelského rizika. Poměruje cizí zdroje k celkové hodnotě aktiv. Výpočet je představen vzorcem č. 13 (Růčková, 2015, s. 64-65).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}} \quad (13)$$

Cizí zdroje zahrnují krátkodobé i dlouhodobé závazky. Čím vyšší je podíl vlastního kapitálu, tím větší je pojistná rezerva proti ztrátám věřitelů v případě likvidace společnosti. Věřitelé proto preferují nízký ukazatel zadluženosti. (Bláha & Jindřichovská, 2006, s. 63) Při respektování zlatého bilančního pravidla by měl podíl činit 50 %. Hodnota vyšší než 50 % znamená vysoký podíl cizích zdrojů (vyšší zadluženost), naopak hodnota nižší než 50 % - nižší zadluženost a nízké využití efektu finanční páky. (Kubičková & Jindřichovská, 2015, s. 143)

Ve většině publikací doporučená hodnota ukazatele pochybuje v intervalu 30 až 60 %. Při posuzování zadluženosti je však třeba vzít v úvahu příslušnost k odvětví a schopnost podniku splácet úroky z dluhů. (Knápková a kol., 2017, s. 88)

Ukazatel úrokového krytí

Tento ukazatel charakterizuje míru zadluženosti společnosti podle její schopnosti splácet nákladové úroky. (Knápková a kol., 2017, s. 90) Udává, kolikrát může podnik pokrýt úroky z cizího kapitálu poté, co byly uhrazeny všechny náklady spojené s výrobní

činností. Konstrukce ukazatele je představena vzorcem č. 14. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 146)

$$\text{Urokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (14)$$

U různých autorů za doporučenou hodnotu označován trojnásobek nebo více. Hodnota 1 u tohoto ukazatele znamená, že společnost může hradit z provozní činnosti pouze náklady na cizí kapitál. (Růčková, 2015, s. 65).

Míra zadluženosti

Dalším často používaným ukazatelem pro banky při poskytování nových úvěrů je míra zadluženosti. Tento ukazatel poměří mezi sebou objem cizích zdrojů a vlastního kapitálu a vyjadřuje tak míru zadluženosti vlastního kapitálu společnosti. Vypočítá se podle vzorce č. 15. (Knápková a kol., 2017, s. 89)

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (15)$$

Výsledná hodnota udává, kolik jednotek cizího kapitálu připadá na jednotku kapitálu vlastního. Pokud je hodnota ukazatele >1 , lze usuzovat, že vlastní kapitál nebude stačit na pokrytí dluhu. Hodnota <1 znamená, že výše vlastního kapitálu je dostatečná k úhradě všech dluhů společnosti. Pro hodnocení je ale důležitý časový vývoj ukazatele i obor činnosti, ve kterém podnik působí. Neboť vysoká míra zadluženosti nemusí vždy znamenat, že je společnost v ohrožení. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 144)

Ukazatel doby splácení dluhů

Následujícím ukazatelem pro hodnocení zadluženosti na bázi cash flow je doba splácení dluhů. Vypočítá se jako poměr cizích zdrojů společnosti a ročního peněžního toku z provozní činnosti. Cizí zdroje však nezahrnují rezervy, jelikož tato položka má povahu zdrojů vlastních. Postup je představen vzorcem č. 16. (Knápková a kol., 2017, s. 90)

$$\text{Doba splácení dluhů} = \frac{\text{cizí zdroje} - \text{rezervy}}{\text{provozní cash flow}} \quad (16)$$

Vypočtený ukazatel vyjadřuje dobu, za kterou bude společnost schopna splatit své dluhy z provozního cash flow. Optimální vývoj tohoto ukazatele v čase je klesající. Minimální doba však musí být delší než 1 rok, jinak použití dlouhodobých zdrojů ztratí své opodstatnění. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 148)

Ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

Ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji charakterizuje vztah mezi majetkovou a finanční strukturou. Pomáhá také posoudit finanční strategii podniku a míru rizika, kterou podstupují vlastníci kapitálu. Vypočítá se podle vzorce č. 17. (Knápková a kol., 2017, s. 91-92)

$$\text{Krytí dlouh. majetku dlouh. zdroji} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouh. cizí zdroje}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (17)$$

Podle zlatého pravidla financování "*dlouhodobý majetek by měl být krytý dlouhodobými zdroji*". Tohle je důležitým parametrem pro hodnocení dlouhodobé finanční rovnováhy společnosti. (Knápková a kol., 2017, s. 91)

Výsledek ukazatele nižší než jedna svědčí o tom, že podnik pokrývá část svého dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji. V tomto případě podnik je podkapitalizován a nemá dostatek čistého pracovního kapitálu, což hrozí problémy s úhradou závazků. Takle velmi riskantní strategie financování je známá jako agresivní. Výhodou tohoto způsobu financování jsou nižší náklady na kapital. Při vysokém poměru ukazatele podnik financuje drahými dlouhodobými zdroji i dlouhodobý majetek i velkou část oběžných aktiv. Společnost je překapitalizovaná a má vysoký podíl čistého pracovního kapitálu, což může vést k jeho neefektivnímu využití. Jedná se o konzervativní strategii financování. Tato varianta je pro společnost dražší, ale méně riziková a stabilní. V případě neutrální strategie financování, podnik volí přiměřené krytí dlouhodobého majetku a části oběžných aktiv dlouhodobým kapitálem. Jedná se o takovou výši čistého pracovního kapitálu, která tvoří dostatečný, ale ne nadbytečný finanční polštář pro operativní řízení podniku. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 130)

2.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity nebo taky řízení aktiv měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv, charakterizují provozní cyklus podniku. (Růčková, 2015, s. 67)

Ukazatele aktivity mohou vyskytovat ve dvou podobách (Grünwald & Holečková, 2008, s. 47):

- **rychlost obratu (obrat)** – vyjadřuje kolikrát se určitá položka přemění (neboli obrátí) do jiné položky za vymezený časový interval (obvykle za rok);

- **doba obratu** – vyjadřuje délku období, které je nutné k uskutečnění jednoho obratu, vyjádřenou obvykle ve dnech.

Pro analýzu nejčastěji se využívají ukazatele aktivity, které slouží k výpočtu obrátového cyklu peněz, jako doba obratu a rychlost obratu zásob, pohledávek a závazků. Důležité informace poskytuje i údaj o obratovosti aktiv společnosti. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 153)

Ukazatel rychlosti obratu aktiv

Rychlost obratu aktiv je měřítkem celkového využití aktiv. (Vochozka a kol., 2020, s 43) Ukazuje kolikrát celková aktiva obrátí za rok neboli zda firma ve sledovaném období vydělá na tržbách na hodnotu svých celkových aktiv. Rychlost obratu celkových aktiv lze vypočítat dle níže uvedeného vzorce č. 18. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 142)

$$\text{Rychlost obratu aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}} \quad (18)$$

Ukazatel by měl dosahovat nejvyšší možné hodnoty, ale minimálně by měl být roven alespoň 1. (Vochozka a kol., 2020, s 43) Negativní trend ukazatele je signálem o zhoršujícím se využití výrobních kapacit. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015, s. 157)

Ukazatel obratu dlouhodobého majetku

Tento ukazatel umožňuje zhodnotit efektivnost a intenzitu využívání zejména budov, strojů a zařízení. Vyjadřuje, jaká částka tržeb byla vyprodukována z 1 Kč dlouhodobého majetku v zůstatkové ceně. Proto hodnota ukazatele bude ovlivňována odpisovou politikou. Vysoká odepsanost zlepšuje hodnotu ukazatele. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 48) Výpočet lze provést pomocí vzorce č.19.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek v zůstatkové ceně}} \quad (19)$$

Ukazatel rychlosti a doby obratu zásob

Ukazatel rychlosti obratu zásob ukazuje kolikrát se přemění zásoby na jiné formy oběžných aktiv až po prodej hotových výrobků a opětný nákup zásob. Čím kratší doba uplyne mezi pořízením zásob a prodejem, tím větší je hodnota ukazatele. Nízký počet obrátek může vést k problémům s platební schopností podniku, což může být důsledkem špatné nákupní politiky, nahromaděním zbytečných nebo neprodejných zásob. (Grünwald & Holečková, 2008, s. 49)

Pokud vydělíme počet dnů v roce (360), obratem zásob získáme dobu obratu zásob ve dnech. Vývoj ukazatelů v čase je pro jeho hodnocení zásadní. Obecně platí, že zkrácení doby obratu zásob pro podnik je lepší. (Knápková a kol., 2017, s. 108)

Výpočet rychlosti a doby obratu zásob je uveden ve vzorcích č. 20 a č. 21.

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} \quad (20)$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{360}{\text{rychlost obratu zásob}} \quad (21)$$

Doba splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků

Doba splatnosti pohledávek představuje průměrný počet dní, které musí společnost čekat, než obdrží platbu za prodaný produkt nebo službu. Zájem je na co nejkratší dobu inkasa pohledávek. Vypočítá se jako poměr hodnoty pohledávek a průměrných denních tržeb. Postup je dán vzorcem č. 22. (Synek a kol., 2011, s. 356)

Doba splatnosti krátkodobých závazků ukazuje počet dní, po které aktuální dluh společnosti zůstává nesplacen. (Procházková & Jelínková, 2018, s. 143) Tento ukazatel je vyjádřen poměrem krátkodobých závazků a průměrných denních tržeb. Postup výpočtu je představen vzorcem č. 23. Patří sem krátkodobé závazky z obchodních vztahů a závazky ostatní (jako jsou závazky vůči zaměstnancům, státu, sociálnímu a zdravotnímu pojištění). Záměrem je, aby toto vymezení co nejpřesněji reprezentovalo běžné závazky, které podniku vznikají a které jsou pravidelně hrazené. (Knápková a kol., 2017, s. 109)

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/360} \quad (22)$$

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}/360} \quad (23)$$

Představené ukazatele se používají k analýze obchodně-úvěrové politiky společnosti. Pro dodržení finanční rovnováhy ve firmě doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. Časový nesoulad mezi těmito ukazateli přímo ovlivňuje likviditu analyzovaného podniku. (Růčková, 2015, s. 68)

2.4 Souhrnné ukazatele hospodaření

Jak už bylo naznačeno, podstatou finanční analýzy je komplexní hodnocení finančního zdraví podniku. Vzhledem k velkému počtu poměrových ukazatelů, které je nutné pro

toto zjištění vypočítat, mohou být výsledky hodnocení jednotlivých oblastí nejednoznačné. (Knápková a kol., 2017, s. 122) Souhrnné ukazatele hospodaření neboli souhrnné indexy se používá k posouzení celkové finančně-ekonomické situace a výkonnosti společnosti pomocí jediného čísla. Jejich výpočet ale slouží jenom k rychlému vyhodnocení, kvůli nízké vypovídací schopnosti. (Růčková, 2015)

Růčková (2015) dělí soustavy ukazatelů do dvou základních skupin:

1. **Soustavy hierarchické uspořádaných ukazatelů** s pevnými matematicky definovanými vztahy. Mezi typické výklady patří pyramidové soustavy.
2. **Účelově vybrané skupiny ukazatelů**, jejichž účelem je diagnostikovat finanční zdraví podniku, případně predikovat další vývoj na základě jednociferných charakteristik. Mezi které patří bankrotní a bonitní modely.

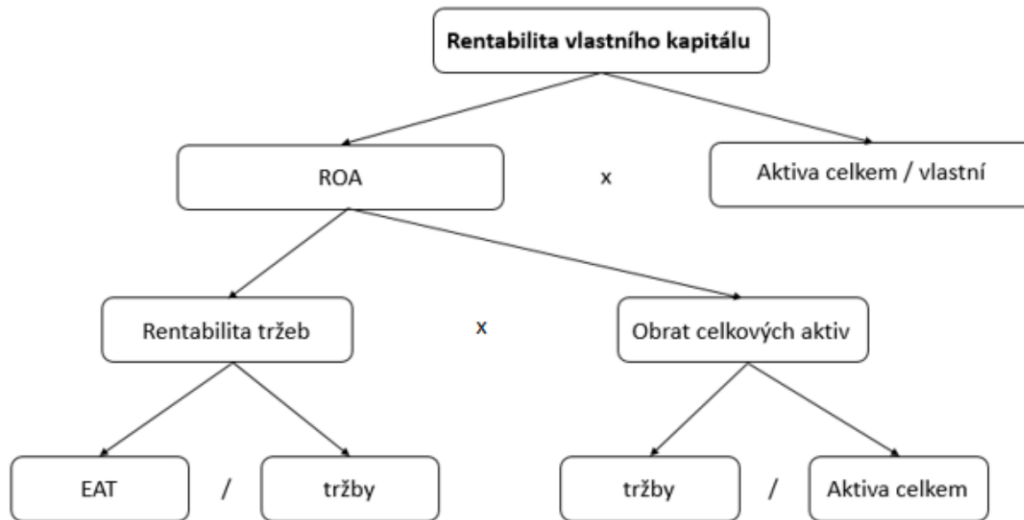
2.4.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Podstatou pyramidové soustavy ukazatelů je postupný podrobnější rozklad vrcholového ukazatele, který nejvíce ovlivňuje základní cíle společnosti. V procesu rozkladu se používají dva základní postupy – aditivní (součet nebo rozdíl dvou ukazatelů) a multiplikatívni (součin nebo podíl dvou ukazatelů). Tak v rámci takové analýzy lze zkoumat nejen vývoj dílčích ukazatelů, ale také vztahy mezi nimi a zejména dopad na ukazatel souhrnný. (Knápková a kol., 2017, s. 130)

Nejčastěji za souhrny ukazatel volí ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE). Důvodem k tomu je, že v jeho výši se promítají nejdůležitější charakteristiky finančního zdraví společnosti, jako je finanční struktura, efektivita, intenzita využívání podmínek, finanční stabilita. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 183) Grafické znázornění pyramidového rozkladu ROE a jednotlivé vazby mezi ukazateli jsou zachycené na obrázku č 1.

Z obrázku je vidět, že na rentabilitu vlastního kapitálu působí rentabilita celkového kapitálu (levá strana rozkladu) a výše ukazatele finanční páky (práva strana). Čím vyšší je hodnota finanční páky (neboli čím vyšší je podíl cizího kapitálu), tím silněji je vliv na rentabilitu celkového kapitálu. Rentabilita aktiv je pak ovlivněna rentabilitou tržeb a intenzitou využití aktiv, což se následně promítá ve výši vrcholového ukazatele. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 184-185)

Obrázek 1: Pyramidový rozklad ukazatele ROE

Zdroj: Růčková (2015)

2.4.2 Bankrotní a bonitní modely

Jak už bylo řečeno, bonitní a bankrotní modely patří do kategorie soustav účelově vybraných ukazatelů.

Bankrotní modely se používají k předpovídání finančních problémů společnosti nebo dokonce rizika budoucích bankrotů. (Vochozka a kol., 2020, s. 100) Tyto modely jsou většinou založeny na předpokladu, že takové společnosti mají problémy s likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou vloženého kapitálu. K bankrotním modelům patří Altmanův model, indexy IN, Tafflerův model a další. (Knápková a kol., 2017, s. 132)

Bonitní modely jsou určeny nejprve k reprezentaci a měření kvality finančního zdraví firmy a její výkonnosti. V rámci hodnocení pak podle zvoleného kritéria (nejčastěji je to schopnost vytvářet zisk) stanoví, zda je podnik dobrý nebo špatný. Do této skupiny patří například Index bonity, Kralickův Quicktest, Tamariho model. (Růčková, 2015, s. 77)

Altmanův model

Altmanův bankrotní model (neboli Z-skóre) patří mezi nejpoužívanější modely díky snadnému výpočtu a prokázané spolehlivosti predikce finančního selhání s pravděpodobností 80-90 %. Existuje několik podob tohoto ukazatele, které jsou určeny pro společnosti veřejně obchodovatelné na burze, pro společnosti, které obchodovatelné na burze nejsou a taky pro nevýrobní podniky. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, s. 207-

213) Tento ukazatel se běžně určuje jako součet hodnot pěti poměrových ukazatelů, kterým jsou přiřazeny různé váhy. Rovnice pro společnosti, které nejsou volně obchodovatelné na burze, je představen vzorcem č. 24. (Růčková, 2015, s. 78) Níže uvedená tabulka č. 1 popisuje postup výpočtu jednotlivých položek požadovaných pro tuto rovnici.

$$Z\text{-skóre} = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,998X_5 \quad (24)$$

kde: X_1 = čistý pracovní kapitál / celková aktiva,

X_2 = nerozdělený zisk / celková aktiva,

X_3 = zisk před úroky a daní (EBIT) / celková aktiva,

X_4 = vlastní kapitál / celkové závazky,

X_5 = tržby celkem / celková aktiva.

Tabulka 1: Vstupy při tvorbě Altmanova Z-skóre

Ukazatel	Vstup z rozvahy (R) nebo výsledovky (V)
Čistý pracovní kapitál	Oběžná aktiva (R) - Dlouhodobé pohledávky (R) - Krátkodobé závazky (R) - Krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci (R)
Celková aktiva	Aktiva celkem (R)
Nerozdělený zisk	Fondy ze zisku (R) + Výsledek hospodaření minulých let (R) + Výsledek hospodaření běžného období (R)
EBIT	Výsledek hospodaření za účetní období (V) + Daň z příjmů (V) + Nákladové úroky (V)
Celkové závazky	Cizí zdroje (R) - Rezervy (R)
Tržby celkem	Tržby za prodej zboží (V) + Výkony (V) + Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (V) + Ostatní provozní a finanční výnosy (V) + Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů (V) + Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (V) + Výnosové úroky (V) + Mimořádné výnosy (V) + Převod provozních a finančních výnosů (V)

Zdroj: Březinová (2019)

Vypočtený výsledek pak lze interpretovat následovně. Pokud $Z\text{-skóre} > 2,9$, jedná se o finančně stabilní podnik. Jsou-li výsledky v rozmezí $1,2 < Z\text{-skóre} < 2,9$, hovoříme o šedé zóně, která signalizuje možné problémy a nutnost opatrnosti. Hodnoty $Z\text{-skóre} < 1,2$ předznamenávají poměrně výrazné finanční problémy a možnost bankrotu. (Růčková, 2015, s. 78)

Index bonity

Index bonity neboli taky indikátor bonity je základním bonitním modelem střeoevropského původu, který se používá především v německy mluvících zemích. Postup výpočtu je znázorněn vzorcem č. 25. (Vochozka a kol., 2020, s. 95)

$$IB = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6 \quad (25)$$

kde: X_1 = cash flow / cizí zdroje,

X_2 = celková aktiva / cizí zdroje,

X_3 = zisk před zdaněním / celková aktiva,

X_4 = zisk před zdaněním / celkové tržby,

X_5 = zásoby / celkové tržby,

X_6 = celkové tržby / celková aktiva.

V prvním ukazatelů ale nejde o údaj přebíraný přímo z výkazu. Cash flow v tomto modelu je představen součtem zisku, odpisů a změny stavu rezerv a opravných položek. (Kubičková & Jindřichovská, 2015, s. 244)

Daný ukazatel řadí společnosti na bankrotní a bonitní. Kritickou hodnotou v tomto ohledu je nula. Záporný výsledek naznačuje, že se jedná o podnik ohrožený bankrotem. Naopak bonitní podniky se vyznačují kladnými hodnotami indexu. Detailnější interpretace výsledku Indexu bonity je zohledněna v tabulce č.2. (Vochozka a kol., 2020, s. 95)

Tabulka 2: Hodnocení Indexem bonity

Výsledek	Hodnocení	Podnik
$IB \in (-\infty; -2)$	extrémně špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in (-2; -1)$	velmi špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in (-1; 0)$	špatná ekonomická situace	bankrotní podnik
$IB \in (0; 1)$	problematická ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in (1; 2)$	dobrá ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in (2; 3)$	velmi dobrá ekonomická situace	bonitní podnik
$IB \in (3; +\infty)$	extrémně dobrá ekonomická situace	bonitní podnik

Zdroj: Vochozka a kol. (2020)

3 Představení podnikatelského subjektu

JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. (JAPL) je součástí koncernu JTEKT Corporation sídlící v Japonsku. JTEKT Corporation nepřímo ovládá JAPL prostřednictvím společnosti JTEKT Europe S.A.S. se sídlem ve Francii.

V současné době společnost vyrábí systémy řízení pro celou řadu osobních automobilů světových značek, jako Toyota, PSA Peugeot Citroën, Renault, Daimler, Nissan, Škoda, Dacia a Volkswagen v celkovém ročním objemu cca 3 miliony vyrobených kusů. Produktové portfolio zahrnuje tři základní typy systémů řízení – manuální hřebenové řízení, řízení s elektrickým pastorkovým posilovačem a řízení s elektrickým sloupkovým posilovačem. (JTEKT, 2022)

Společnost vznikla 1. února 2006 a nachází se v průmyslové zóně na Borských polích v Plzni. JAPL navázala na činnost společnosti Koyo Steering Systems Czech s.r.o., která zahájila sériovou výrobu v Plzni v únoru 2005. V České republice sídlí celkem tři závody koncernu JTEKT. Kromě plzeňského závodu jsou to společnosti v Pardubicích a Olomouci. V současné době pracuje pro JTEKT cca 900 zaměstnanců a jejich počet se stále zvyšuje. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022; JTEKT, 2022)

Předmětem podnikání společností je (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022):

- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, zejména výroba elektrických strojů a přístrojů a elektronických zařízení pracujících na malém napětí a výroba elektrického vybavení;
- pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor bez poskytování jiných než základních služeb;
- zprostředkování zaměstnání.

Společnost JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. během svého působení získala řadu ocenění, jako například, Dodavatel pro Auto roku 2015 v ČR od Sdružení automobilového průmyslu, ocenění „Best Supplier Award“ od PSA Groupe mezi lety 2009 až 2018, ocenění Safety Excellence Award a Productivity Excellence Award od mateřského závodu v Japonsku. A mezi lety 2017 až 2019 společnost se umístila na medailových příčkách soutěže Zaměstnavatel regionu do 5000 zaměstnanců – Plzeňský kraj. (JTEKT, 2022)

4 Finanční analýza společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Čtvrtá kapitola je věnována praktické aplikaci teoretických poznatků popsaných v této práci, a konkrétně finanční analýze prezentované společnosti. Pro potřeby výpočtu jednotlivých ukazatelů byly použity výroční zprávy společnosti za období 2017-2021. Potřebné výkazy jsou uvedeny v přílohách bakalářské práce.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

4.1.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Pro lepší přehlednost analýzu rozvahy lze rozdělit na analýzu majetkové struktury (analýza aktiv) a analýzu finanční struktury (analýza pasiv).

Analýza majetkové struktury

Horizontální analýza aktiv za pět po sobě jdoucích období je představená v tabulce č. 3, a to v absolutním a relativním vyjádření. Úplná verze je uvedena v příloze D.

Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč, v %)

Položky aktiv	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
AKTIVA CELKEM	250 558	4,18%	522 658	8,36%	-2026489	-29,93%	26 784	0,56%
Stálá aktiva	73 645	4,88%	289 084	18,26%	-997 416	-53,28%	3 019	0,35%
DNM	-466	-11,03%	-664	-17,67%	-190	-6,14%	-995	-34,27%
DHM	74 111	8,28%	289 748	29,89%	-387 702	-30,79%	4 014	0,46%
DFM	0	0,00%	0	0,00%	-609 524	-100,00%	0	0,00%
Oběžná aktiva	162 676	3,69%	173 823	3,81%	-1013753	-21,39%	52 829	1,42%
Zásoby	-65 388	-7,02%	106 362	12,27%	-44 899	-4,62%	32 121	3,46%
Pohledávky	230 897	6,67%	62 437	1,69%	-982 549	-26,15%	28 095	1,01%
Krátkodobé pohledávky	230 897	6,67%	62 437	1,69%	-982 549	-26,15%	28 095	1,01%
Pohledávky z obchodních vztahů	-210 255	-8,35%	173 520	7,52%	-692 433	-27,92%	220 564	12,34%
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	350 752	42,30%	-155 996	-13,22%	-202 884	-19,81%	-123 567	-15,05%
Pohledávky – ost.	90 400	77,23%	44 913	21,65%	-87 232	-34,57%	-68 902	-41,73%
Peněžní prostředky	-2 833	-34,27%	5 024	92,47%	13 695	130,96%	-7 387	-30,59%
Časové rozlišení aktiv	14 237	16,67%	59 751	59,97%	-15 320	-9,61%	-29 064	-20,17%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Z tabulky č. 3 lze vyčíst, že aktiva společnosti od roku 2017 do roku 2019 rostou, a to konkrétně přes 4 % v roce 2018, což v absolutní výši se rovná 250 558 tis. Kč, a přes 8 % v roce 2019, což odpovídá 522 658 tis. Kč. Tato skutečnost byla způsobena tím, že v roce 2017 evropský automobilový trh osobních vozů meziročně vzrostl, přičemž se zvýšila i poptávka v segmentu trhu, do kterého společnost dodává. (Výroční zpráva společnosti, 2017) Rostoucí tendence byla způsobena taky výrazným růstem stálých aktiv. Konkrétně zvýšením dlouhodobého hmotného majetku o 8 % za rok 2018 a o téměř 30 % za rok 2019, v důsledku investice do rozšíření výroby a zahájení nových projektů, jako Dacia Duster (zákazník Renault), Peugeot 308 (zákazník PSA), Corolla (zákazník Toyota). Společnost také zahájila přípravu výroby řízení pro modely Auris (zákazník Toyota) a pro model Mercedes A/B (zákazník Daimler). (Výroční zpráva společnosti, 2017)

Dále na hodnotu celkových aktiv způsobil rostoucí trend oběžných aktiv - každoročně v období 2017-2019 o téměř 4 %. Dlouhodobé pohledávky v společnosti nejsou evidované po celé analyzované období. Největší nárůst přitom prokázaly krátkodobé pohledávky v roce 2018, a to o 230 897 tis. Kč (6,67 %). A v roce 2019 nárůst zásob o 106 362 tis. Kč neboli o 12,27 % oproti minulému roku. Taky velký vliv na celkovou hodnotu aktiv v roce 2019 působily zvýšení peněžních prostředků o 92,47 % a růst hodnoty časového rozlišení aktiv, které eviduje zejména náklady příštích období, o skoro 60 %.

V roce 2020 došlo k výraznému snížení hodnoty celkových aktiv na 2 026 489 tis. Kč. oproti roku 2019, což je v relativním vyjádření ekvivalentní skoro 30 %. Důvodem toho byly nepříznivé situace na trhu osobních vozů a celosvětová pandemie COVID-19. V těchto souvislostech došlo k omezení provozu u všech odběratelů, a společnost byla nucena v březnu 2020 pozastavit výrobu. Poté byla přijata hygienická a ekonomická opatření na zajištění plynulého obnovení výroby, ke kterému došlo začátkem května 2020. Provozu na úrovni před pandemií společnost dosáhla v průběhu října 2020. (Výroční zpráva společnosti, 2020) Největší pokles byl zaznamenán u stálých aktiv o 997 416 tis. Kč (53,28 %). Zejména u DHM o skoro 31 %, v důsledku omezení investiční aktivity, a u DFM o 100 %, v důsledku tvorby opravné položky k podílu společnosti ve výši 609 524 tis. Kč. Jedná se o 99,9% podíl v dceřiné společnosti JTEKT Automotive Czech Pardubice s.r.o. Oběžná aktiva se snížila v roce 2020 o 1 013 753 tis. Kč (21,4 %). Nejvíce klesla hodnota krátkodobých pohledávek o 26,15 %, a to zejména kvůli pohledávkám z obchodních vztahů a pohledávkám ostatním.

V roce 2021 situace o něco zlepšila. Celkový majetek společnosti vyrostl o 26 784 tis. Kč, což odpovídá 0,56 %. Hlavními položkami mající vliv na tyto změny jsou zásoby (nárůst o 32 121 tis.), pohledávky z obchodních vztahů (nárůst o 220 564 tis.) a DHM (nárůst o 4 014 tis.). Zároveň v průběhu období zaznamenán výrazný pokles DNM o 995 tis. Kč (34,27 %) z důvodu odpisů položky software v skoro celkové výši jeho pořizovací ceny a výraznému snížení výše nedokončeného DNM (o 83,64 %). Negativní trend taky je vidět u pohledávek ostatních, peněžních prostředků a nákladů příštích období.

Vertikální analýza aktiv společnosti je provedena v tabulce č. 4, kde za základnu byla zvolena výše aktiv. Úplná verze je uvedena v příloze E.

Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv (v %)

Položky aktiv	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Stálá aktiva	25,16%	25,33%	27,64%	18,43%	18,39%
DNM	0,07%	0,06%	0,05%	0,06%	0,04%
DHM	14,93%	15,52%	18,60%	18,37%	18,35%
DFM	10,16%	9,75%	9,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	73,42%	73,08%	70,00%	78,53%	79,20%
Zásoby	15,54%	13,87%	14,37%	19,56%	20,12%
Pohledávky	57,74%	59,12%	55,48%	58,47%	58,73%
Krátkodobé pohledávky	57,74%	59,12%	55,48%	58,47%	58,73%
Pohledávky z obchodních vztahů	41,96%	36,92%	36,63%	37,68%	42,09%
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	13,83%	18,88%	15,12%	17,31%	14,62%
Pohledávky - ostatní	1,95%	3,32%	3,73%	3,48%	2,02%
Peněžní prostředky	0,14%	0,09%	0,15%	0,51%	0,35%
Časové rozlišení aktiv	1,42%	1,59%	2,35%	3,04%	2,41%

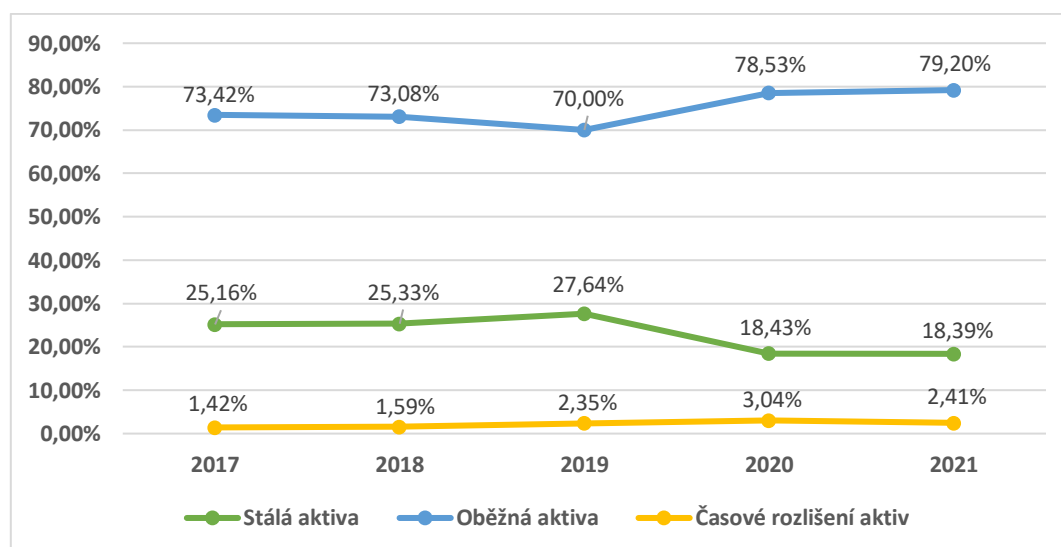
Zdroj: Výroční zpráva společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Ve výše uvedených datech je vidět, že z pohledu skladby majetku v podniku převládají oběžná aktiva. Jejich podíl na bilanční sumě v průběhu období kolísá mezi 70,0 % a 79,2 %. Nejvýznamnější položku oběžných aktiv tvoří krátkodobé pohledávky, zejména pohledávky z obchodních vztahů. Podíl pohledávek v majetku společnosti pohybuje v rozmezí 55-59 %. Podíl zásob v průběhu období roste, za výjimkou roku 2018, a nabývá hodnot od 13,9 % do 20,12 %. Peněžní prostředky tvoří zanedbatelnou část oběžného majetku. Podíl nákladů příštích období má rostoucí tendenci s výjimkou posledního roku. Jejich hodnota pohybuje od 1,42 % do 3,04 %.

Podíl stálých aktiv v majetku firmy od roku 2017 do roku 2019 roste od 25,16 % do 27,64 %. Pak od roku 2020 položka klesla do 18,43 % a v roce 2021 pokračovala v tomto trendu. V rámci dlouhodobých aktiv nejvýznamnější je zastoupení DHM. Do roku 2019 podíl položky vyrostl od 14,93 % do 18,6 %. V období 2020-2021 byl však zaznamenán neznatelný pokles do 18,4 %. DNM majetek tvoří menší část celkových aktiv společnosti, z důvodu skoro celkového jeho odepsání, jak bylo zmíněno výše. Podíl dlouhodobého finančního majetku stagnoval po celé analyzované období od 10,16 % v roce 2017 do 0 % v roce 2021.

Grafické znázornění hlavních položek aktiv a jejich procentuálního podílu na celkových aktivech je uvedeno na obrázku č. 2.

Obrázek 2: Struktura aktiv společnosti

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Analýza finanční struktury

Horizontální analýza pasiv společnosti je provedena v tabulce č. 5, a vertikální analýza – v tabulce č. 6. Úplná verze je k dispozici v přílohách F a G.

Ve vývoji finanční struktury aktiv můžeme pozorovat stejnou dynamiku jako v majetkové struktuře, což potvrzuje bilanční pravidlo. Hodnota vlastního kapitálu v období 2017-2019 měla rostoucí tendenci, i když ten růst byl stále pomalejší. Tak v roce 2018 položka vyrostla o 375 285 tis. Kč, což odpovídá 15,24 % v relativním vyjádření. V roce 2019 nárůst byl jenom o 145 782 tis. Kč (5,14 %). V roce 2020 však dochází k výraznému poklesu položky o 1 024 471 tis. Kč (34,34 %) oproti předchozímu roku, a to v důsledku

výše popsaných událostí. V roce 2021 pak můžeme zaznamenat mírné zlepšení. Ale stále vlastní kapitál ukazuje klesající trend, a to o 7,33 % ve srovnání s rokem 2020.

Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč, v %)

Položky pasiv	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
PASIVA CELKEM	250 558	4,18%	522 658	8,36%	-2026489	-29,93%	26 784	0,56%
Vlastní kapitál	375 285	15,24%	145 782	5,14%	-1024471	-34,34%	-143 591	-7,33%
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ážio a kapitálové fondy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Fondy ze zisku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VH minulých let	444 387	42,20%	375 286	25,06%	145 781	7,78%	-1024468	-50,76%
VH běžného účetního období	-69 102	-15,55%	-229 504	-61,15%	-1170252	-802,75%	880 877	-85,98%
Cizí zdroje	-124 727	-3,53%	376 901	11,05%	-1002043	-26,45%	170 375	6,12%
Rezervy	-79 288	-31,98%	-76 461	-45,34%	-7749	-8,41%	584	0,69%
Závazky	-45 439	-1,38%	453 362	13,98%	-994 294	-26,90%	169 791	6,29%
Dlouhodobé závazky	19 312	500,31%	11 423	49,30%	11 495	33,23%	-46 090	-100,00%
Odložený daňový závazek	19 312	500,31%	11 423	49,30%	11 495	33,23%	-46 090	-100,00%
Krátkodobé závazky	-64 751	-1,97%	441 939	13,73%	-1005789	-27,47%	215 881	8,13%
Závazky z obchodních vztahů	-74 447	-2,52%	362 276	12,56%	-919 370	-28,32%	109 107	4,69%
Závazky ostatní	9 696	2,98%	79 663	23,78%	-86 419	-20,84%	106 774	32,53%
Časové rozlišení pasiv	0	0,00%	-25	-100,00%	25	-	0	0,00%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

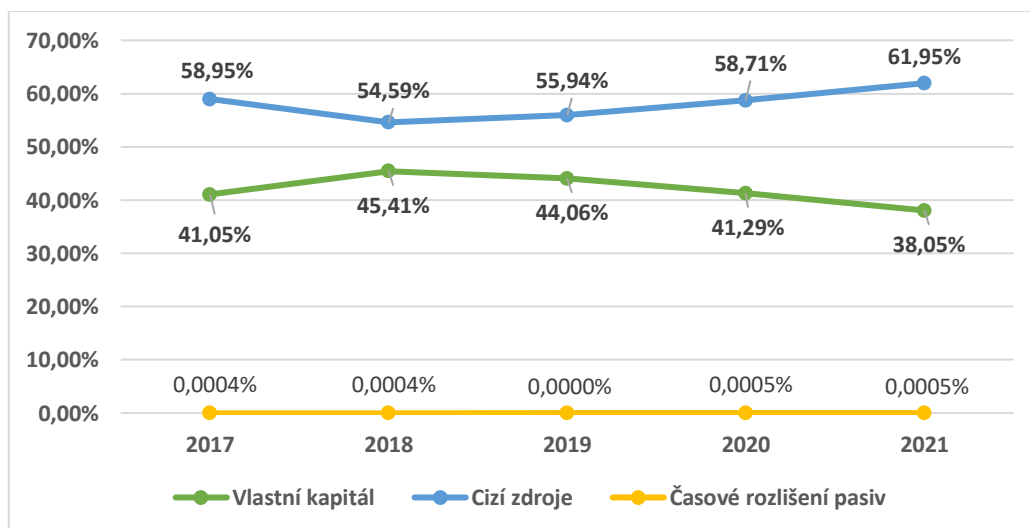
Další analýza údajů ukazuje, že hodnota základního kapitálu, kapitálových fondů a fondů ze zisku se v průběhu pěti let nezměnila, a neměla tedy žádný vliv na změnu vlastního kapitálu na rozdíl od výsledku hospodaření (dál VH) společnosti. Tak VH běžného účetního období od roku 2017 do roku 2019 byl kladný, ale měl negativní trend. V roce 2018 byl zaznamenán pokles položky o 69 102 tis. Kč oproti roku 2017, což v relativním vyjádření odpovídá 15,55 %. V roce 2019 VH se snížil o 229 504 tis. Kč (tj. o 61,15 %). Tato dynamika je způsobena tím, že celkově společnost vyrobila méně dílů než v předchozím roce a nepodařilo se jí dosáhnout plánované úrovně provozního zisku, zejména v důsledku tvorby opravných položek, dále pak nedosažením očekávaných úspor v oblasti materiálových nákladů a produktivity práce. (Výroční zpráva společnosti, 2018) Dále v roce 2020 dosáhl podnik v důsledku dopadu pandemie ztráty ve výši 1 024 471 tis. Kč., což je o 1 170 252 tis. méně než v předchozím roce. Díky přijatým opatřením se ztráta snížila na 143 594 tis. Kč. v roce 2021. Taky z analýzy dat je vidět, že společnost

zadržela vydělané zisky pro její další rozvoj, což je patrné ze stále rostoucího VH minulých let během období 2017-2019. To jí pomohlo pokrýt ztrátu z let 2020 a 2021.

Hodnota cizích zdrojů společnosti měla kolísavý charakter po celé analyzované období. Dominantní vliv na vývoj položky měly krátkodobé závazky (konkrétně závazky z obchodních vztahů), jejichž struktura změn odpovídala dynamice celkových závazků společnosti. K největšímu snížení celkového i krátkodobého dluhu došlo v krizovém roce 2020. Dlouhodobý závazek firmy, který je představován odloženým daňovým závazkem, se mezi lety 2017 a 2020 zvýšil z 3 860 tis. Kč. na 46 090 tis. Kč., ale v roce 2021 byl úplně uhrazen. Naopak hodnota rezerv měla v letech 2017 až 2020 negativní trend. Největší pokles byl zaznamenán v roce 2019, a to o 76 461 tis. Kč (tj. o 45,34 %). V roce 2021 již dojde k mírnému nárůstu položky o 584 tis. Kč. (0,69 %). Naproti tomu časové rozlišení pasiv, které představují výnosy příštích období, bylo v průběhu analyzovaného období konstantní a činilo 25 tis. Kč., s výjimkou roku 2019 (kdy hodnota položky dosáhla 0).

Níže uvedený obrázek č. 3 graficky znázorňuje hlavní položky pasiv a jejich procentuální podíl na celkových pasivech společnosti.

Obrázek 3: Struktura pasiv společnosti

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tabulka 6: Vertikální analýza pasiv (v %)

Položky pasiv	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	41,05%	45,41%	44,06%	41,29%	38,05%
Základní kapitál	10,05%	9,65%	8,91%	12,71%	12,64%
Ážio a kapitálové fondy	5,00%	4,80%	4,43%	6,32%	6,29%
Fondy ze zisku	1,03%	0,99%	0,92%	1,31%	1,30%
VH minulých let (+/-)	17,55%	23,96%	27,66%	42,54%	20,83%
VH běžného účetního období (+/-)	7,41%	6,01%	2,15%	-21,59%	-3,01%
Cizí zdroje	58,95%	54,59%	55,94%	58,71%	61,95%
Rezervy	4,13%	2,70%	1,36%	1,78%	1,78%
Závazky	54,81%	51,89%	54,58%	56,93%	60,17%
Dlouhodobé závazky	0,06%	0,37%	0,51%	0,97%	0,00%
Odložený daňový závazek	0,06%	0,37%	0,51%	0,97%	0,00%
Krátkodobé závazky	54,75%	51,52%	54,07%	55,96%	60,17%
Závazky z obchodních vztahů	49,32%	46,15%	47,94%	49,04%	51,05%
Závazky ostatní	5,42%	5,36%	6,12%	6,92%	9,12%
Časové rozlišení pasiv	0,0004%	0,0004%	0,00%	0,0005%	0,0005%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Z vertikální analýzy finanční struktury společnosti je patrné, že cizí zdroje mají majoritní zastoupení a jejich podíl se pochybuje v rozmezí 54,59 % - 61,95 %. Při tom největší podíl cizích zdrojů tvoří závazky krátkodobé. Jejich hodnota se pohybuje v rozmezí 51,52 - 60,17 %. Naopak podíl dlouhodobých závazků podniku nepřekročil 1 % celkových pasiv v průběhu pětiletého období.

Mezi krátkodobé závazky dominují závazky z obchodních vztahů. Jejich podíl nepřesahuje 51,05 %. Podíl ostatních závazků společnosti kolísají během analyzovaného období od 5,36 % do 9,12 %. Podíl rezerv je rovněž nízký. V letech 2017-2019 jejich hodnota klesla ze 4,13 % na 1,36 %, a v letech 2020-2021 se mírně zvýšila na 1,78 %.

Podíl vlastního kapitálu ve vztahu k cizím zdrojům měl převážně klesající tendenci, s výjimkou roku 2018, kdy dosáhl 45,41 %. Nejnižší hodnota je zaznamenána v roce 2021, a to 38,05 %. Na struktuře vlastního kapitálu tvoří největší část VH minulých let, kde se podíl pohyboval v rozmezí 17,55-42,54 %. Podíl VH běžného účetního období během 2017-2019 se snížil z 7,41 % do 2,15 %, a v roce 2020-2021 dosáhl záporného výsledků. Zásadní vliv na hodnotu vlastního kapitálu má taky základní kapitál společnosti s podílem 8,91-12,71 během celého období. Naopak podíl kapitálových fondů podniku nepřesáhl 6 % celkových pasiv a fondy ze zisku - 1,3 %. Také podíl výnosů příštích období je velmi nízký a nemá zásadní vliv na finanční strukturu společnosti.

4.1.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Pro získání přehledu o vývoji výnosů a nákladů podniku a jejich struktuře se používá horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty. Níže v tabulce č. 7 je uvedena horizontální analýza vybraných položek výkazu v absolutním a relativním vyjádření. Úplnou horizontální analýzu výkazu zisku a ztráty lze nalézt v příloze H.

Tabulka 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč, v %)

Položky výnosu a nákladů	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-675 782	-5,78%	1088859	9,89%	-1357536	-11,22%	-2202432	-20,50%
Tržby za prodej zboží	-1 463	-0,34%	-60 421	-14,14%	-95 362	-25,99%	-228 747	-84,25%
Výkonová spotřeba	-723 779	-6,50%	1353820	13,00%	-1462021	-12,42%	-2112988	-20,50%
Náklady vynaložené na prodané zboží	-15 333	-4,28%	-41 585	-12,11%	-63 254	-20,97%	-201 817	-84,64%
Spotřeba materiálu a energie	-487 172	-4,98%	1184971	12,76%	-1278685	-12,21%	-1868444	-20,33%
Služby	-221 274	-21,99%	210 434	26,81%	-120 082	-12,06%	-42 727	-4,88%
Osobní náklady	68 720	14,62%	87 589	16,26%	34 670	5,54%	-72 011	-10,89%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	4 236	3,31%	-10 592	-8,01%	471 903	388,15%	-490 527	-82,65%
Ostatní provozní výnosy	2 903	1,59%	18 238	9,82%	-54 134	-26,55%	17 596	11,75%
Ostatní provozní náklady	-24 401	-35,41%	-30 453	-68,41%	27 741	197,30%	94 593	226,29%
Provozní výsledek hospodaření	-138 449	-24,89%	-217 088	-51,97%	-603 343	-300,71%	192 707	47,85%
Finanční výsledek hospodaření	-105	0,62%	-11 689	-68,30%	-565 390	-1963%	606 650	102,10%
Výsledek hospodaření před zdaněním	-138 554	-25,70%	-228 777	-57,11%	-1168733	-680,14%	799 357	80,18%
Výsledek hospodaření za účetní období	-69 102	-15,55%	-229 504	-61,15%	-1170252	-802,75%	880 877	85,98%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Z hlediska dosahovaných výnosů je zřejmé, že společnost JTEKT má výrazně výrobní charakter a většina výnosů představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Po celé analyzované období má tato položka negativní dynamiku, za výjimkou roku 2019, kdy se zvýšila o 1 088 859 tis. Kč anebo o 9,89 %. Pak největší pokles je zaznamenán v roce 2021, a to o 2 202 432 tis. Kč, což v relativním vyjádření odpovídá 20,5 %. Tržby za prodej zboží jsou nízké a mají negativní vývoj po celé období. Největší pokles je evidován v taky v roce 2021 o 228 747 tis. Kč. anebo o 84,25 %. Hlavním důvodem tohoto vývoje tržeb byl vliv celosvětové pandemie COVID-19 na evropský trh automobilů.

Vývoj výkonové spotřeby podniku byl obdobný vývoji tržeb. Po celé období položka se snižovala, za výjimkou roku 2019, kde byl nárůst o 1 353 820 tis. Kč (13 %). Maximální pokles položka prokázala v roce 2021 (o 2 112 988 – tj. o 20,50 %), což bylo výsledkem opatření přijatých ke snížení výrobních nákladů s cílem snížení dopadů krize. Významný vliv na změnu hodnoty výkonové spotřeby měla spotřeba materiálu, energie a služeb, jejichž dynamika byla podobná. Osobní náklady během období 2017-2020 rostly, nejvíce v roce 2019, a to o 87 589 tis. Kč. (16,26 %). Pak v roce 2021 došlo k jejich poklesu o 72 011 tis. Kč. (10,89 %), v důsledku snížení počtu zaměstnanců. Úpravy hodnot v provozní oblastí, které zahrnují úpravy hodnot DHM, DNM, zásob a pohledávek, měly kolísavý charakter po celé období. Jejich největší nárůst byl v roce 2020 o 471 903 tis. (388,15 %), a následně pokles v roce 2021 o 490 527 tis. Kč (82,65 %). Ostatní provozní výnosy společnosti měly pozitivní vývoj, s výjimkou roku 2020, kdy se snížily o 54 134 tis. Kč, přičemž maximální nárůst byl v roce 2019 ve výši 18 238 tis. Kč. Proti tomu ostatní provozní náklady podniku během 2017-2019 klesaly, a v období 2020-2021 měly rostoucí tendenci. Maximální růst je zaznamenán v posledním roce o 94 583 tis. Kč.

Provozní výsledek hospodaření v letech 2017-2019 měl negativní dynamiku, ovšem byl kladný. V letech 2020 a 2021 však došlo ke ztrátě. I když se v roce 2021 situace oproti předchozímu roku zlepšila o 192 707 tis. Kč., výsledek zůstal záporný.

Finanční výsledek hospodaření společnosti během období 2017-2020 byl záporný. Maximální pokles je zaznamenán v roce 2020 o 565 390 tis. Kč. Oproti tomu se v roce 2021 podařilo dosáhnout zisku, kdy hodnota vyrostla o 606 650 tis. Kč (tj. o 102,10 %).

Výsledek hospodaření společnosti po zdanění, obdobně výsledků hospodaření před zdaněním, v letech 2017-2019 byl kladný, ale stále se snižoval. V roce 2020 došlo ke ztrátě v hodnotě 1 024 571 tis. Kč., což o 1 170 252 tis. Kč. je menší, než v roce 2019. V roce 2021 pak byla ztráta snížena o 880 877 tis. Kč., což v relativním vyjádření odpovídá 85,98 %.

Následující tabulka č. 8 uvádí vertikální analýzu vybraných položek výkazu zisku a ztráty, kde za základnu byla zvolena výše celkových tržeb společnosti. Plná verze struktury výnosů a nákladů je uvedena v příloze I k této práci.

Tabulka 8: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty (v %)

Položka	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové tržby	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	96,46%	96,27%	97,06%	97,54%	99,50%
Tržby za prodej zboží	3,54%	3,73%	2,94%	2,46%	0,50%
Výkonová spotřeba	91,92%	91,03%	94,38%	93,56%	95,44%
Náklady vynaložené na prodané zboží	2,96%	3,00%	2,42%	2,16%	0,43%
Spotřeba materiálu a energie	80,65%	81,17%	83,98%	83,45%	85,32%
Služby	8,30%	6,86%	7,98%	7,95%	9,70%
Osobní náklady	3,88%	4,71%	5,02%	6,00%	6,86%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	1,06%	1,16%	0,98%	5,39%	1,20%
Ostatní provozní výnosy	1,51%	1,62%	1,64%	1,36%	1,95%
Ostatní provozní náklady	0,57%	0,39%	0,11%	0,38%	1,59%
Provozní výsledek hospodaření	4,59%	3,65%	1,61%	-3,66%	-2,45%
Finanční výsledek hospodaření	-0,14%	-0,15%	-0,23%	-5,39%	0,15%
Výsledek hospodaření před zdaněním	4,45%	3,50%	1,38%	-9,05%	-2,30%
Daň z příjmů	0,78%	0,22%	0,21%	0,25%	-0,63%
Výsledek hospodaření za účetní období	3,67%	3,28%	1,17%	-9,30%	-1,67%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Jak bylo uvedeno výše, největší podíl na tržbách společnosti mají tržby z prodeje výrobků a služeb, které se ve sledovaném období pohybovaly od 96,27 % do 99,50 %. Podíl tržeb za prodej zboží měl po celé období záporný trend a pohyboval se mezi 3,73 % a 0,50 %.

Největší podíl na zvolené základně tvoří výkonová spotřeba firmy, která se pohybuje od minima 91,03 % v roce 2018 do maxima 95,44 % v roce 2021. Největší část přitom připadá na spotřebu materiálu a energie, která se zvyšuje během období z 80,65 % na 85,45 %. Toto rozdělení nákladů je dáno specifickou povahou automobilové výroby. Podíl nákladů na služby má v průběhu celého období kolísavý charakter. Minimální hodnota tohoto ukazatele je zaznamenána v roce 2018 ve výši 6,86 % a maximální v roce 2021 ve výši 9,70 %. Významný podíl na nákladech firmy mají také osobní náklady, které vzrostly z 3,88 % na 6,86 %. Náklady na daň z příjmů mají nevelký podíl na celkových tržbách společnosti (maximální hodnota dosahuje 0,78 %) a během analyzovaného období postupně se snižují.

Podíl provozního výsledků hospodaření má negativní vývoj. Tak hodnota položky v letech 2017-2019 klesá z 4,59 % na 1,61 %, a v letech 2020-2021 dosahuje záporných výsledků v důsledku dosažené ztráty. Výsledek hospodaření z finanční činnosti společnosti během období 2017-2020 je také záporný a jeho podíl zaujímá od 0,23 % do 5,39 %. V roce 2021 jeho podíl však vzrostl a dosáhl 0,15 %. Podíl výsledků hospodaření

společnosti dosahuje maximální hodnoty 3,67 % v roce 2017 a následně se snižuje během dvou let na 1,17 %. V krizovém roce 2020 ztráta dosahuje -9,3 % na celkové základně. A v roce 2021 situace se zlepšuje na -1,67 %.

4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

4.2.1 Analýza čistého pracovního kapitálu

Jak již bylo vysvětleno v teoretické části práce, čistý pracovní kapitál patří mezi nejvýznamnější rozdílové ukazatele a má podstatný vliv na platební schopnost podniku.

Pro výpočet ČPK byl použit vzorec č. 4, tedy rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. V tabulce č. 9 jsou pak uvedeny požadované položky rozvahy a výsledné hodnoty ukazatelů v jednotlivých letech.

Tabulka 9: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	4 403 510	4 566 186	4 740 009	3 726 256	3 779 085
Krátkodobé závazky	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
ČPK	1 119 685	1 347 112	1 078 996	1 071 032	907 980
Podíl ČPK na OA	25,43%	29,50%	22,76%	28,74%	24,03%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

ČPK společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. se během analyzovaného období nabývá kladných hodnot, což znamená, že krátkodobé závazky jsou nižší než krátkodobý majetek, která jsou zdrojem splácení těchto závazků. Vývoj ukazatele má však negativní dynamiku, s výjimkou roku 2018, kdy také dosáhl maximální hodnoty 1 347 112 tis. Kč. Naopak nejnižší hodnotu má v roce 2021, a to 907 980 tis. Kč.

Pro posouzení, zda je "finanční polštář" dostatečně vysoký vzhledem k potřebám podniku, je v tabulce č. 8 vypočten také poměr ČPK k oběžným aktivům. Jak již bylo uvedeno, tento poměr by měl dosahovat až 30-50 %. Na základě čehož můžeme usoudit, že ačkoli je hodnota ČPK kladná, nestačí k zajištění krátkodobé finanční stability společnosti a je třeba podrobněji analyzovat ukazatele likvidity.

Čisté pohotové prostředky zde nebudou vypočítány, protože nejsou k dispozici přesné údaje o výši závazků podléhajících okamžité úhradě.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

4.3.1 Analýza ukazatelů likvidity

Za účelem podrobnější analýzy schopnosti podniku splácet své krátkodobé závazky byly následně vypočteny základní ukazatele likvidity.

Běžná likvidita

V tabulce č. 10 jsou uvedeny hodnoty běžné likvidity společnosti za analyzované období a také údaje potřebné pro její výpočet, který byl proveden pomocí vzorce č. 6 v teoretické části této práce. Tabulka rovněž obsahuje doporučenou a průměrnou hodnotu tohoto ukazatele pro dané odvětví, s výjimkou roku 2021 (vzhledem k tomu, že v době psaní bakalářské práce nebyly tyto údaje Ministerstvem průmyslu a obchodu zveřejněny).

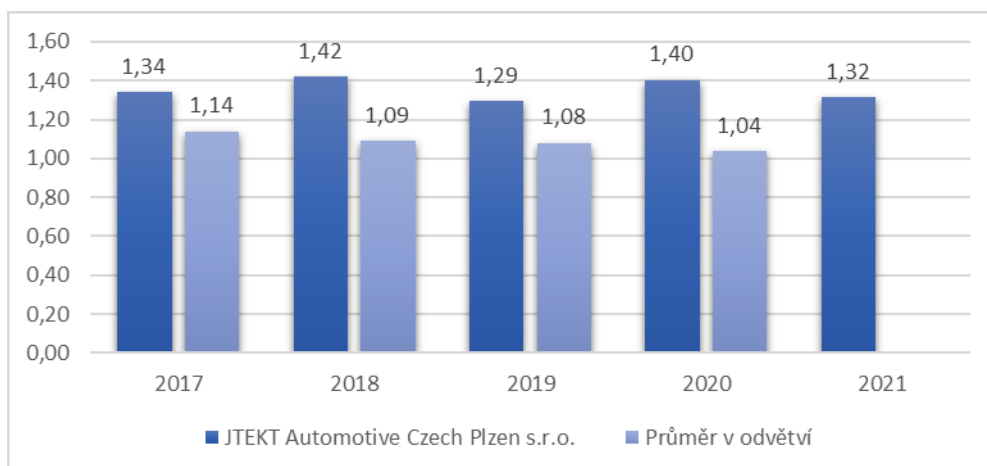
Tabulka 10: Běžná likvidita společnosti

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	4 403 510	4 566 186	4 740 009	3 726 256	3 779 085
Krátkodobé závazky	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
Běžná likvidita (3. stupně)	1,34	1,42	1,29	1,40	1,32
Průměr v odvětví	1,14	1,09	1,08	1,04	-
Doporučená hodnota	1,5-2,5				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Jak je možné vidět z údajů v tabulce, hodnota běžné likvidity společnosti má kolísavý charakter po celé analyzované období a pohybuje se pod doporučenou hodnotou. Nejvyšší hodnoty 1,42 ukazatel dosáhl v roce 2018. V následujícím roce pak byla zaznamenána jeho minimální výše 1,29. To znamená, že momentálně podnik má dostatek oběžných aktiv na pokrytí svých krátkodobých dluhů. Pokud však tento ukazatel klesne na 1, zvýší se riziko platební neschopnosti. Na základě porovnání zjištěných výsledků s hodnotami odvětvového průměru (obrázek č. 4), který se také pohybuje mimo doporučený interval, lze konstatovat, že společnost vykazuje nadprůměrné hodnoty běžné likvidity v daném odvětví a lze je považovat za uspokojivé.

Obrázek 4: Porovnání hodnot běžné likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Pohotová likvidita

Následující tabulka č. 11 obdobně obsahuje nutné položky rozvahy pro výpočet pohotové likvidity společnosti JTEKT pomocí vzorce č. 7 a výsledek samotného ukazatele v letech 2017-2021, a to jak pro společnost, tak pro odvětví.

Tabulka 11: Pohotová likvidita společnosti

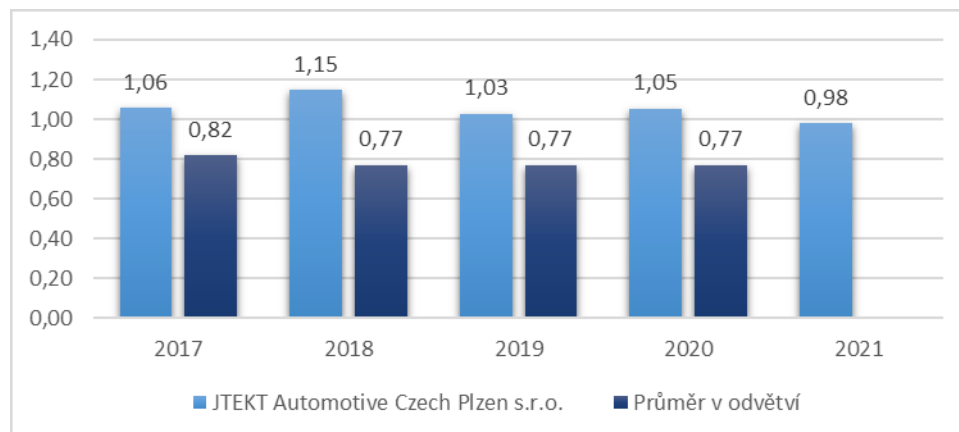
Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	4 403 510	4 566 186	4 740 009	3 726 256	3 779 085
Zásoby	931 917	866 529	972 891	927 992	960 113
Krátkodobé závazky	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
Pohotová likvidita (2.stupně)	1,06	1,15	1,03	1,05	0,98
Průměr v odvětví	0,82	0,77	0,77	0,77	-
Doporučená hodnota	1-1,5				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tak pohotová likvidita neboli likvidita 2. stupně se během analyzovaného období pohybuje v doporučeném intervalu s výjimkou posledního roku, kdy hodnota ukazatele klesla na 0,98. Nejúspěšnějším rokem pro společnost byl stejně jako v případě předchozího ukazatele rok 2018, kdy pohotová likvidita dosáhla maxima 1,15. Tento ukazatel se společnosti daří držet v rámci stanovené normy díky tomu, že má nízký stav zásob. Negativní dynamika v roce 2021 je způsobena současným nárůstem hodnoty zásob a krátkodobých závazků s mírnou změnou úrovně oběžných aktiv. Porovnání ukazatele s

průměrnou hodnotou v odvětví (obrázek č. 5) také potvrzuje vysokou platební schopnost tohoto podniku.

Obrázek 5: Porovnání hodnot pohotové likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Okamžitá likvidita

V tabulce č. 12 níže jsou uvedeny výsledné hodnoty ukazatele okamžité likvidity za stejné období. Výpočet byl proveden podle vzorce č. 8, přičemž v čitateli byly použity pouze peněžní prostředky, protože společnost nevykazuje žádný krátkodobý finanční majetek.

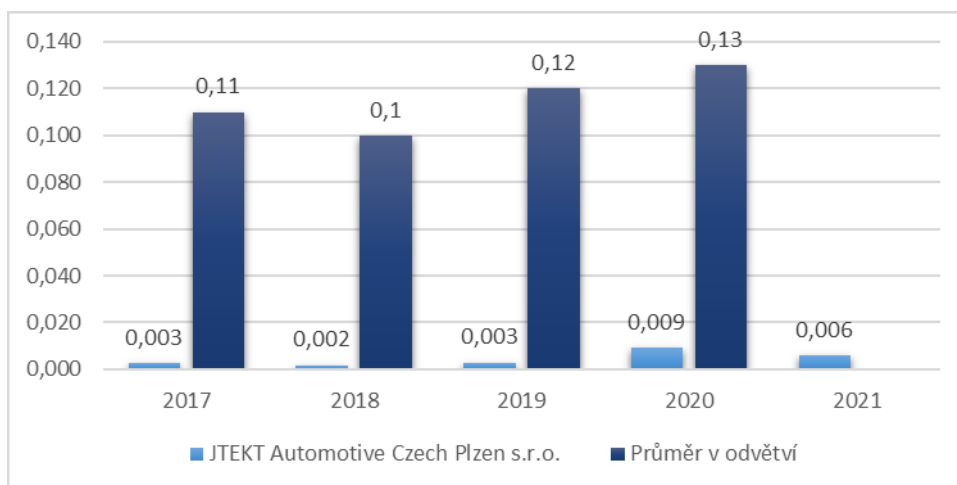
Tabulka 12: Okamžitá likvidita společnosti

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Peněžní prostředky	8 266	5 433	10 457	24 152	16 765
Krátkodobé závazky	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
Okamžitá likvidita (1.stupně)	0,003	0,002	0,003	0,009	0,006
Průměr v odvětví	0,11	0,10	0,12	0,13	-
Doporučená hodnota	0,2-0,5				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Podobně jako u předchozích ukazatelů mají hodnoty okamžité likvidity, resp. likvidity 1. stupně, po celé analyzované období kolísavý charakter. Navíc je jejich hodnota hluboko pod doporučeným intervalem. Přestože průměrné hodnoty v odvětví jsou rovněž poměrně nízké (obrázek č. 6), lze okamžitou likviditu podniku považovat vzhledem k jejich hodnotám za kritickou. Tyto hodnoty naznačují, že společnost JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. má extrémně nízkou úroveň krátkodobého finančního majetku, což představuje hrozbu pro její solventnost.

Obrázek 6: Porovnání hodnot okamžité likvidity společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

4.3.2 Analýza ukazatelů rentability

Další skupina ukazatelů umožňuje analyzovat návratnost kapitálu, tedy schopnost podniku dosahovat zisků využitím investovaného kapitálu. Vzhledem k tomu, že neexistují žádné doporučené směrné hodnoty ukazatelů rentability, bude srovnání provedeno s průměrnými hodnotami v odvětví, které budou představeny podobně jako u předchozích ukazatelů, pouze pro období 2017-2020.

Rentabilita aktiv (ROA)

V tabulce č. 12 jsou uvedeny hodnoty rentability aktiv společnosti JTEKT a odvětví. Výpočet byl proveden podle vzorce č. 9, který využívá zisk před zdaněním a úroky ke stanovení celkové výnosnosti investovaných prostředků bez ohledu na zdroj financování a výši daňového zatížení. Grafické znázornění vývoje ukazatele ve sledovaném období je uvedeno na obrázku č. 7.

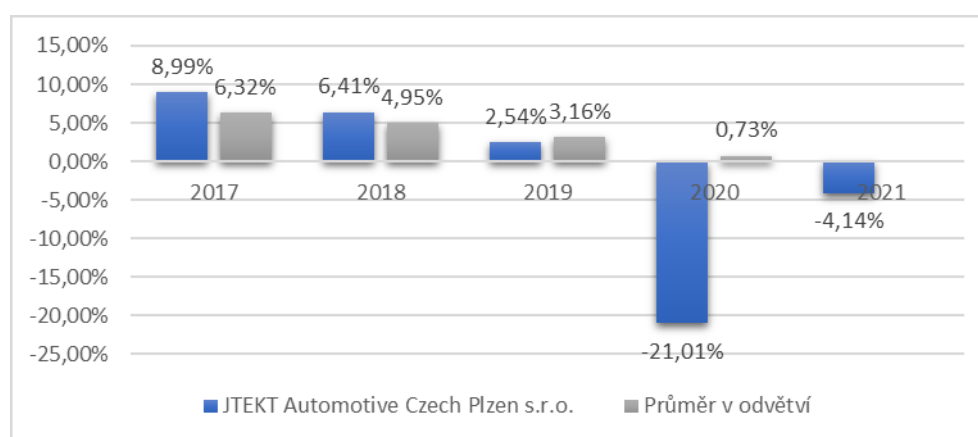
Tabulka 13: Rentabilita aktiv společnosti

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	539 169	400 616	171 839	-996 893	-197 421
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
ROA	8,99%	6,41%	2,54%	-21,01%	-4,14%
Průměr v odvětví	6,32 %	4,95 %	3,16 %	0,73 %	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Jak je patrné z údajů v tabulce, rentabilita celkového kapitálu podniku měla negativní trend. V letech 2017-2018 však firma dosáhla vysokých hodnot i ve srovnání s odvětvím. Maximální hodnota 8,99 % byla zaznamenána v roce 2017. Ale po roce 2019 se tato dynamika změnila. V roce 2020 ziskovost společnosti významně klesla na minimum - 21,01 %, což je výrazně pod průměrem odvětví. Důvodem bylo dočasné zastavení výroby a prudký pokles hodnoty EBIT. Pak v roce 2021 se společnosti podařilo výrazně snížit výši ztráty a zvýšit úroveň ziskovosti, což lze považovat za pozitivní vývoj, i přestože hodnota zůstala záporná.

Obrázek 7: Srovnání rentability aktiv společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Následující tabulka č. 14 představuje vývoj výnosnosti pouze vloženého vlastního kapitálu. Podle vzorce č. 10 v teoretické části této práce, pro výpočet byl použit čistý zisk společnosti.

Tabulka 14: Rentabilita vlastního kapitálu

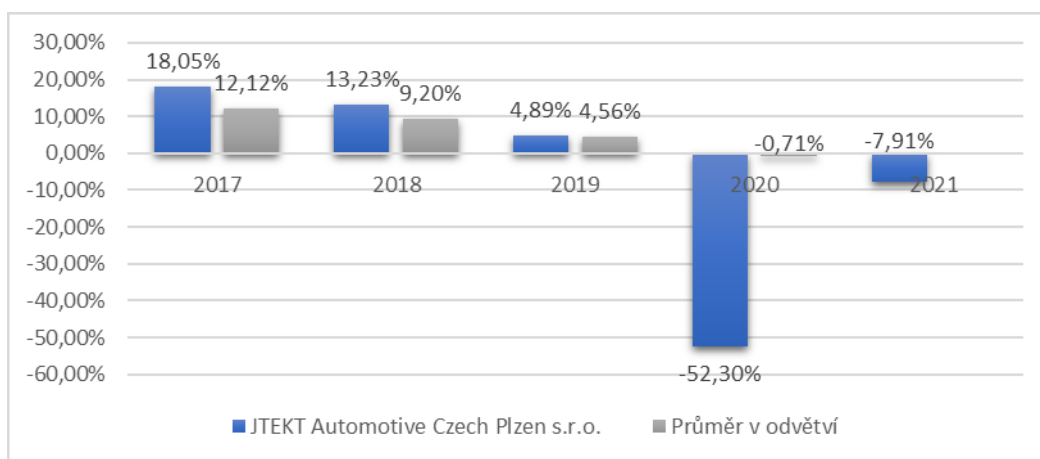
Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
EAT	444 387	375 285	145 781	-1 024 471	-143 594
Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
ROE	18,05%	13,23%	4,89%	-52,30%	-7,91%
Průměr v odvětví	12,12%	9,20%	4,56%	-0,71%	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Dynamika změn ROE je podobná jako u předchozího ukazatele, ale dosahuje výrazně vyšších hodnot než ukazatel ROA. V roce 2017 tak činila návratnost vlastního kapitálu

mírně přes 18 %. V období 2017-2019 dosahovala hodnot vyšších, než je průměr odvětví, ale v roce 2020 ukazatel také dramaticky klesl na -52,3 % z výše uvedených důvodů. V průmyslu však pokles nebyl tak kritický, což je vidět na obrázku č. 8. V roce 2021 se vedení podařilo situaci výrazně zlepšit a ziskovost již vzrostla na -7,91 %.

Obrázek 8: Srovnání rentability vlastního kapitálu společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Rentabilita tržeb (ROS)

Tabulka č. 15 obsahuje hodnoty rentability tržeb společnosti neboli ziskovou marži, které byly vypočtené podle vzorce č. 11.

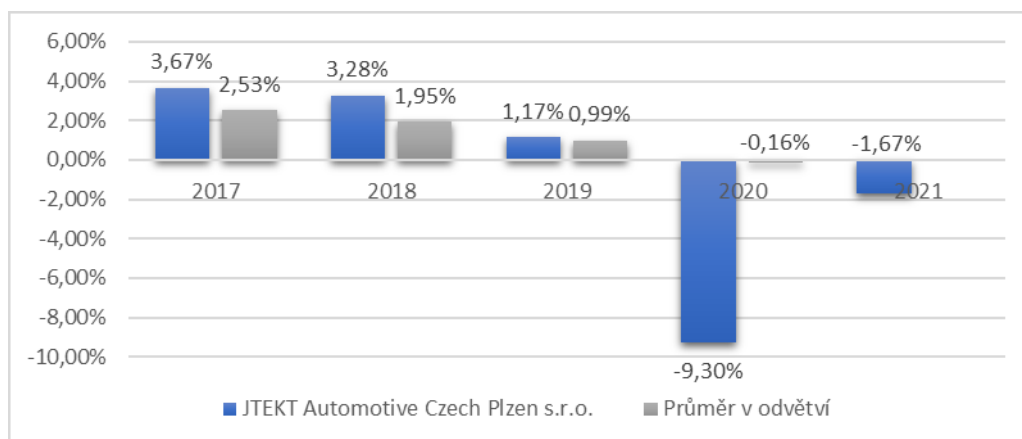
Tabulka 15: Rentabilita tržeb

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
EAT	444 387	375 285	145 781	-1 024 471	-143 594
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
ROS	3,67%	3,28%	1,17%	-9,30%	-1,67%
Průměr v odvětví	2,53%	1,95%	0,99%	-0,16%	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Stejně jako v případě předchozích ukazatelů byl pro firmu nejúspěšnější rok 2017, kdy ROS dosáhla maxima 3,67 %. Poté dochází ke snížení jeho hodnoty po celé analyzované období, která během let 2017-2019 byla výrazně vyšší než odvětvový průměr. Ale v roce 2021 opět došlo k mnohem silnějšímu poklesu než v odvětví, který však nebyl tak silný jako u výše uvedených ukazatelů a dosáhl -9,3 %. V roce 2021 se hodnota zvýšila na -1,67 % i přes pokles velikosti celkových tržeb.

Obrázek 9: Srovnání rentability tržeb společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE)

Tabulka č. 16 níže obsahuje vývoj ukazatele rentability investovaného kapitálu, který informuje o výnosnosti dlouhodobě vloženého kapitálu. Výpočet byl proveden na základě vzorce č. 12, kde dlouhodobý kapitál zahrnuje součet vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a rezerv.

Tabulka 16: Rentabilita investovaného kapitálu

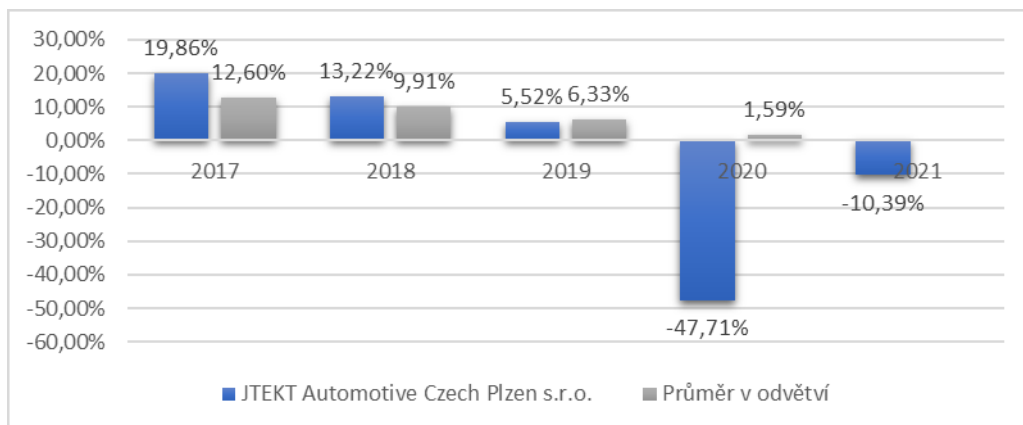
Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	539 169	400 616	171 839	-996 893	-197 421
Dlouhodobý kapitál	2 714 206	3 029 515	3 110 259	2 089 534	1 900 437
- Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
- Dlouhodobé závazky	3860	23172	34595	46090	0
- Rezervy	247944	168656	92195	84446	85030
ROSE	19,86%	13,22%	5,52%	-47,71%	-10,39%
Průměr v odvětví	12,60%	9,91%	6,33%	1,59%	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Podle údajů v tabulce je dynamika ukazatele rentability investovaného kapitálu ve sledovaném období rovněž negativní. Tak v roce 2017 dosahuje ROSE rekordních 19,86%, což je výrazně nad průměrem odvětví (obrázek č. 10). Tento trend pokračuje i v následujícím roce, a to i přes pokles hodnoty ukazatele. Pak v období 2019-2021 ziskovost podniku se nachází pod průměrem odvětví. V roce 2020 dosáhne ukazatel kritické hodnoty -47,71 %, ačkoli v odvětví zůstává v kladných hodnotách. Následně v

roce 2021 se díky poklesu dlouhodobých závazků a také snížení objemu ztrát ROSE zvýšila na -10,39 %.

Obrázek 10: Srovnání rentability investovaného kapitálu společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

4.3.3 Analýza ukazatelů zadluženosti

Pro podrobnější analýzu míry využití cizích zdrojů společnosti a posouzení její strategie financování byly dále vypočteny hlavní ukazatele zadluženosti. Hodnocení bylo provedeno také s přihlédnutím k hodnotám příslušných ukazatelů v odvětví.

Celková zadluženost

V tabulce č. 17 jsou uvedené výsledné hodnoty celkové zadluženosti společnosti v období 2017-2021, vypočtené podle vzorce č. 13 v teoretické části této práce.

Tabulka 17: Celková zadluženost

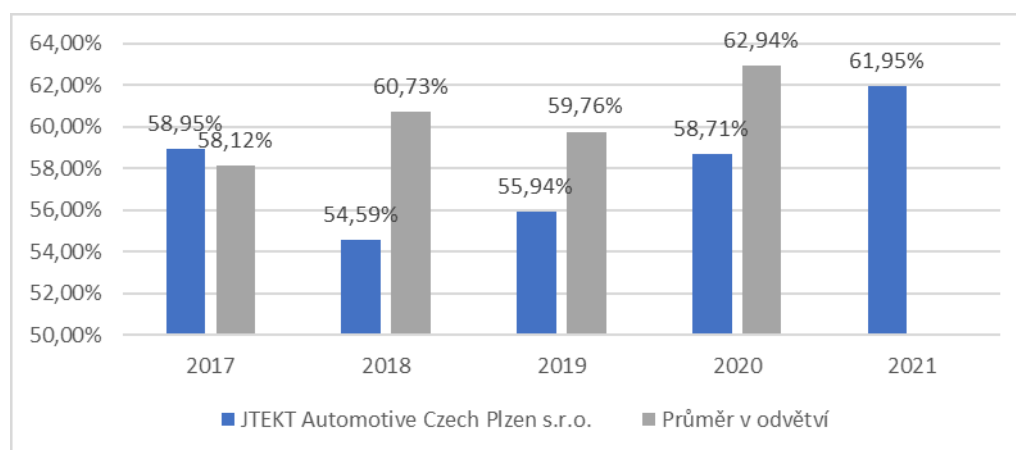
Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
Celková zadluženost	58,95%	54,59%	55,94%	58,71%	61,95%
Průměr v odvětví	58,12%	60,73%	59,76%	62,94%	-
Doporučená hodnota	30-60 %				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Celková zadluženost společnosti během analyzovaného období má rostoucí tendenci, s výjimkou roku 2018, kdy ukazatel nabyl minimální hodnoty 54,59 %. Což bylo způsobeno větším nárůstem hodnoty celkových aktiv oproti cizím zdrojům. Největší

podíl cizích zdrojů 61,95 % byl zaznamenán v roce 2021, v důsledku snížení velikosti aktiv podniku. V období do roku 2020 se však ukazatel pohyboval v rozmezí doporučeném literaturou a v roce 2021 jej překročil o téměř 2 %. Tento stav je negativní zejména pro věřitele společnosti, neboť vyšší zadluženost zvyšuje riziko nesplacení závazků. Ale je třeba také poznamenat, že s výjimkou roku 2017 je celková zadluženost podniku nižší než v odvětví, což je pozitivní trend (obrázek 11).

Obrázek 11: Srovnání celkové zadluženosti společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Ukazatel úrokového krytí

Následující tabulka č. 18 obsahuje hodnoty ukazatele úrokového krytí, který je doplňující k hodnocení předchozího ukazatele, neboť charakterizuje schopnost splácet úroky plynoucí z dluhu. Výpočet byl proveden podle vzorce č. 14.

Tabulka 18: Ukazatel úrokového krytí

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	539 169	400 616	171 839	-996 893	-197 421
Nákladové úroky	0	1	1	2	117
Úrokové krytí	-	400 616,00	171 839,00	-498 446,50	-1 687,36
Průměr v odvětví	15,14	10,22	5,20	1,14	-
Doporučená hodnota	> 3				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Ve sledovaném období má podnik velmi nízké nákladové úroky, jelikož k financování své činnosti nevyužívá dlouhodobé ani krátkodobé bankovní úvěry. V období 2017-2019 proto ukazatel úrokového krytí dosahuje rekordně vysokých hodnot jak ve srovnání s

doporučenou hodnotou, tak s průměry v odvětví. V letech 2020-2021 se však tento trend radikálně mění v důsledku dosažené ztráty a neschopnosti podniku platit úroky.

Míra zadluženosti

Pro posouzení míry zadluženosti vlastního kapitálu v tabulce č. 19 je zohledněn vývoj tohoto ukazatele v podniku a v odvětví. Pro výpočet byl použit vzorec č.15.

Tabulka 19: Míra zadluženosti

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
Míra zadluženosti	1,44	1,20	1,27	1,42	1,63
Průměr v odvětví	1,45	1,61	1,55	1,77	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tak míra zadluženosti vlastního kapitálu společnosti je větší než 1 po celé analyzované období, což znamená, že vlastní kapitál na úhradu dluhu nestačí. Přičemž ukazatel má rostoucí tendenci, s výjimkou roku 2018. Maximální zadlužení bylo zaznamenáno v roce 2021 na úrovni 1,63. Což ale nemusí znamenat ohrožení firmy. Jelikož společnost v rámci odvětví prokazuje podprůměrné hodnoty a nevyužívá k svému financování bankovní úvěry. Největší podíl na cizích zdrojích společnosti mají závazky z obchodních vztahů, což může být problém v případě nesouladu doby splacení pohledávek a závazků.

Ukazatel doby splácení dluhů

Pro posouzení schopnosti podniku splatit své závazky z provozního cash flow, v tabulce č. 20 je proveden výpočet ukazatele doby splacení dluhu podle vzorce č. 16 v teoretické části.

Tabulka 20: Doba splácení dluhů

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
Rezervy	247 944	168 656	92 195	84 446	85 030
Provozní cash flow	457 395	559 114	234 232	2 596	-80 693
Doba splácení dluhů (let)	7,19	5,80	15,78	1040,57	-35,58

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

U tohoto ukazatele se za optimální považuje jeho pokles. V této společnosti však, jak je patrné z tabulky, převládá opačný trend. Nejlepší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2018, a to 5,8 roku. To znamená, že ke splacení všech dluhů je zapotřebí téměř 6násobek ročních provozních cash flow společnosti. Dále se ukazatel zvyšuje kvůli poměrně nízkému objemu peněžních toků. V roce 2020 tedy dosahuje rekordních 1040,57 let, a v roce 2021 z důvodu výrazného snížení objemu CF z provozní činnosti se dostává do záporné hodnoty.

Ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

Pro posouzení strategie financování společnosti v tabulce č. 21 byl následně vypočten ukazatel krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji podle vzorce č. 17.

Tabulka 21: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
Dlouhodobé cizí zdroje	3 860	23 172	34 595	46 090	0
Dlouhodobý majetek	1 509 149	1 582 794	1 871 878	874 462	877 481
Krytí DM dlouh. zdroji	1,63	1,81	1,61	2,29	2,07
Průměr v odvětví	1,38	1,35	1,33	1,33	-

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Důležitým parametrem pro posuzování dlouhodobé finanční rovnováhy je požadavek, aby dlouhodobý majetek byl krytý dlouhodobým kapitálem. Tento parametr během sledovaného období byl splněn. Hodnota ukazatele kolísá mezi 1,61 a 2,29. To znamená, že podnik využívá dlouhodobý kapitál i ke krytí oběžných aktiv. V tomto případě jedná se o konzervativní strategii financování a dává se přednost finanční stabilitě před výnosem. Hodnoty odvětví ve sledovaném období jsou o něco nižší a pochybují v intervalu 1,33-1,38.

4.3.4 Analýza ukazatelů aktivity

Další skupina ukazatelů je věnována analýze efektivnosti využití vložených prostředků a také přiměřenosti velikosti jednotlivých druhů aktiv ve vztahu k běžné hospodářské činnosti podniku.

Ukazatel rychlosti obratu aktiv

Níže uvedená tabulka č. 22 obsahuje vypočtené hodnoty ukazatele rychlosti obratu aktiv podle vzorce č. 18 uvedeného v teoretické části práci.

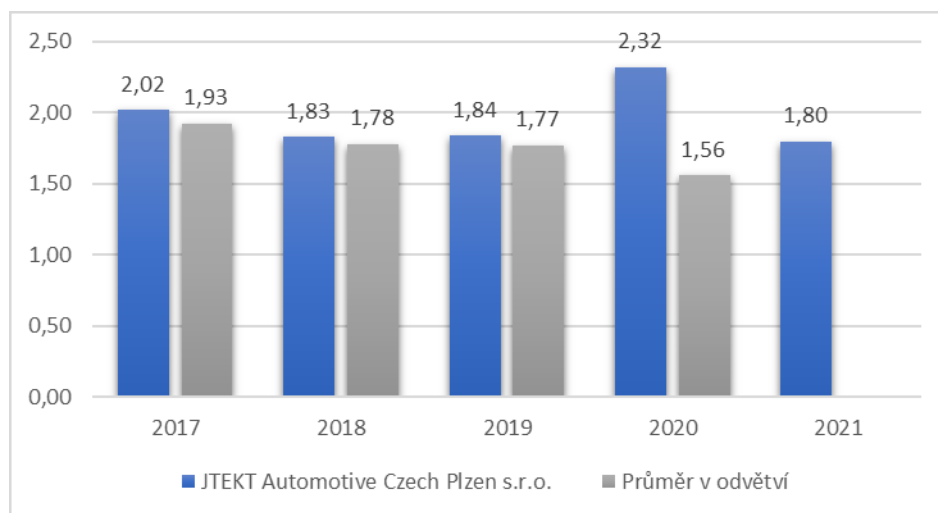
Tabulka 22: Rychlost obratu aktiv

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
Rychlost obratu aktiv	2,02	1,83	1,84	2,32	1,80
Průměr v odvětví	1,93	1,78	1,77	1,56	-
Doporučená hodnota	> 1				

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Po celé období je rychlost obratu aktiv podniku vyšší než literaturou doporučovaná hodnota a je také nad průměrem odvětví (obrázek č. 12). Vývoj ukazatele má ale kolísavý charakter. Tak maximální hodnoty 2,32 obrátů dosahuje v roce 2020 v důsledku výrazného snížení hodnoty aktiv. Minimální hodnota 1,8 obrátů je zase zaznamenána v roce 2021 kvůli poklesu zisku. Nicméně vývoj rychlosti obratu aktiv obecně naznačuje, že společnost JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. disponuje dostatečným množstvím majetku a efektivně jej využívá. A jelikož majetek je odpisován metodou rovnoměrných odpisů, nelze tento výsledek považovat za nadhodnocený.

Obrázek 12: Srovnání rychlosti obratu aktiv společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Ukazatel obratu dlouhodobého majetku

Tabulka č. 23 se dále zaměřuje na analýzu využití pouze dlouhodobého majetku podniku. Výpočet ukazatele rychlosti obratu byl proveden pomocí vzorce č. 19.

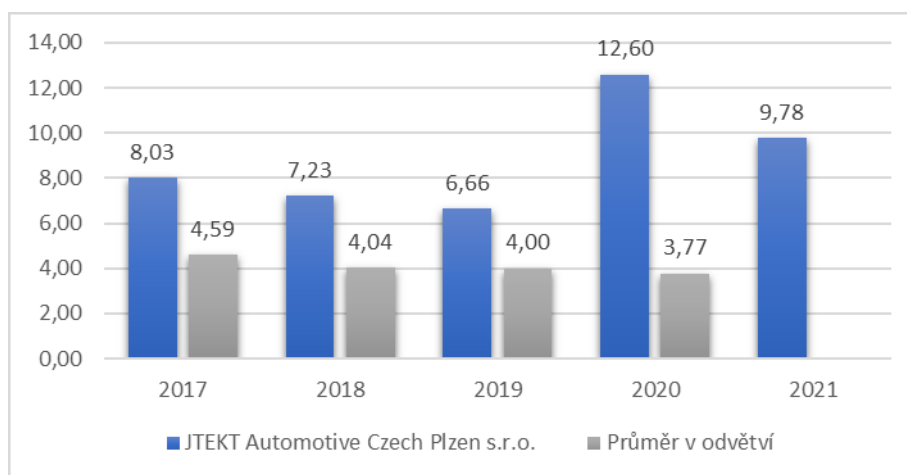
Tabulka 23: Rychlost obratu dlouhodobého majetku

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
Dlouhodobý majetek	1 509 149	1 582 794	1 871 878	874 462	877 481
Rychlost obratu DM	8,03	7,23	6,66	12,60	9,78
Průměr v odvětví	4,59	4,04	4,00	3,77	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tak rychlost obratu dlouhodobého majetku společnosti má klesající trend po celé analyzované období, za výjimkou roku 2020. Tento rok ukazatel dosáhl nejvyšší hodnoty 12,60 obrátů, a to v důsledku výrazného snížení objemu dlouhodobého majetku a právě z důvodu snížení majetku finančního. Vývoj ukazatele v rámci odvětví je ale velice uspokojivý, neboť po celé období vykazuje nadprůměrné hodnoty, což je vidět na obrázku č. 13. Takže na základě skutečnosti, že firma nepoužívá k financování své činnosti leasing a odpisuje majetek rovnoměrně, lze konstatovat, že dlouhodobý majetek je využíván efektivně.

Obrázek 13: Srovnání rychlosti obratu DM společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Rychlost a doba obratu zásob

Tabulka č. 24 obsahuje údaje o rychlosti i době obratu zásob společnosti JTEKT a odpovídající průměry v odvětví. Rychlost obratu byla vypočítává podle vzorce č. 20, a doba obratu - podle vzorce č. 21.

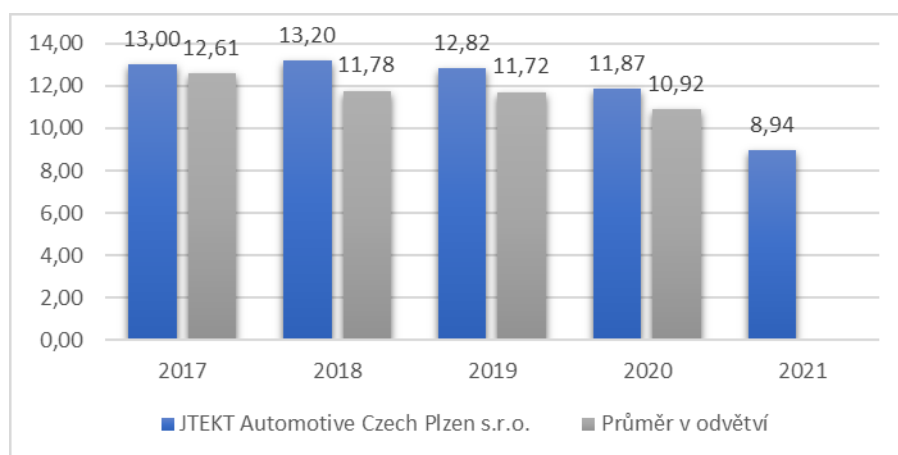
Tabulka 24: Rychlost a doba obratu zásob

Položka (v tis. Kč, dny)	2017	2018	2019	2020	2021
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
Zásoby	931 917	866 529	972 891	927 992	960 113
Rychlost obratu zásob	13,00	13,20	12,82	11,87	8,94
Rychlost obratu zásob v odvětví	12,61	11,78	11,72	10,92	-
Doba obratu zásob	27,69	27,27	28,09	30,33	40,26
Doba obratu zásob v odvětví	28,54	30,56	30,71	32,97	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tak rychlost obratu zásob společnosti je poměrně vysoká ve srovnání s hodnotami odvětví, což je videt na obrázku č. 14. Důvodem k tomu je nízká úroveň zásob. Ukazatel však vykazuje negativní trend po celé analyzované období, s výjimkou roku 2018, kdy dosáhl maxima 13,2 obrátů za rok. Pak v roce 2021, kvůli snížení objemu celkových tržeb, rychlost obratu klesla do minimální hodnoty 8,94 obrátů.

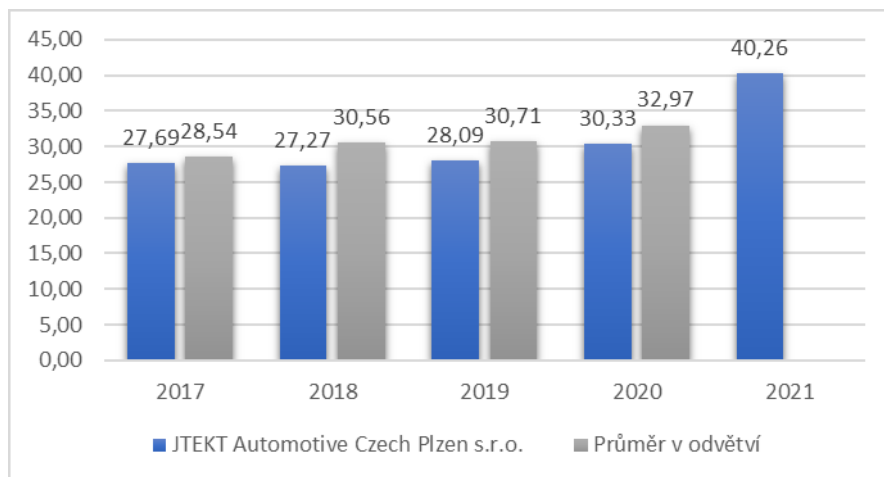
Obrázek 14: Srovnání rychlosti obratu zásob společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Spolu s tím doba obratu zásob vykazuje inverzní trend, neboli v průběhu analyzovaného období tento ukazatel roste, což je pro společnost do budoucna negativní. Ale v rámci odvětví jsou hodnoty ukazatele podprůměrné (obrázek č. 15). To znamená, že doba obratu zásob společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o je kratší, což je pro ni výhodné.

Obrázek 15: Srovnání doby obratu zásob společnosti a odvětví

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Doba splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků

Tabulka č. 25 je zaměřena na analýzu časového nesouladu mezi dobou splatnosti pohledávek a dobou splatnosti krátkodobých závazků. Jelikož tento nesoulad má vliv na likviditu podniku. Výpočet prvního ukazatele byl proveden podle vzorce č. 22, a druhého - podle vzorce č. 23 teoretické části.

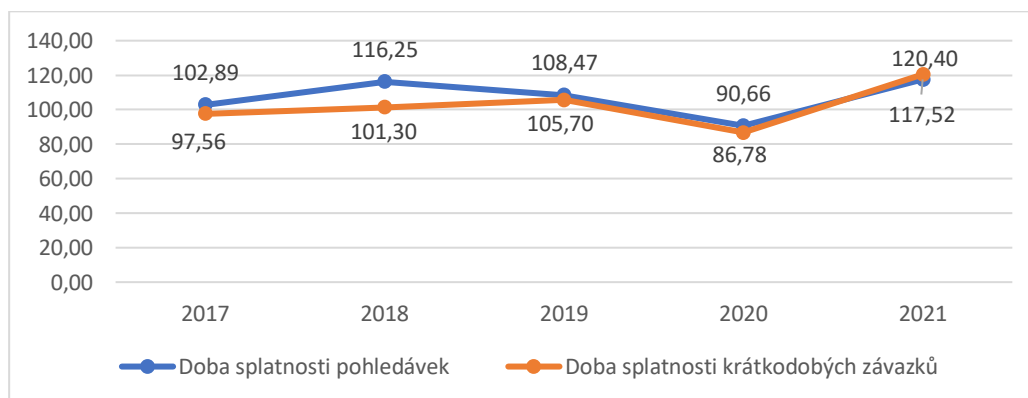
Tabulka 25: Doba splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků

Položka (v tis. Kč, dny)	2017	2018	2019	2020	2021
Pohledávky	3 463 327	3 694 224	3 756 661	2 774 112	2 802 207
Krátkodobé závazky (KZ)	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
Doba splatnosti pohledávek	102,89	116,25	108,47	90,66	117,52
Doba splatnosti pohledávek v odvětví	64,31	65,50	63,84	78,10	-
Doba splatnosti KZ	97,56	101,30	105,70	86,78	120,40
Doba splatnosti KZ v odvětví	89,96	98,30	98,24	121,90	-

Zdroj: MPO (2022); Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Po celé období má doba splatnosti pohledávek kolísavý charakter. V roce 2018 hodnota vyrostla na 116,25 dní. Pak během let 2019-2020 ukazatel klesal, což je pozitivní tendence, neboť čím je tato doba kratší, tím rychleji dostane podnik za své výrobky zapláceno. Ale v roce 2021 doba splatnosti pohledávek se zvýšila nad 117 dní. Průměrná hodnota tohoto ukazatele v odvětví je mnohem nižší. Doba splatnosti krátkodobých závazků během 2017-2019 roste. Následně v roce 2020 klesá na 86,78 dní. A v roce 2021 dosahuje maximální hodnoty více než 120 dní. Pro podnik je žádoucí, aby doba obratu závazků byla větší, než doba obratu pohledávek, aby dodavatelské úvěry financovaly pohledávky. Společnost však tuto podmínku splňuje pouze v roce 2021, což je vidět na obrázku č. 16. Na rozdíl od toho v odvětví tento trend pokračoval po celé analyzované období. Proto musí firma přehodnotit svou obchodně-úvěrovou politiku, a snažit se trend posledního roku zachovat i nadále.

Obrázek 16: Srovnání doby splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků

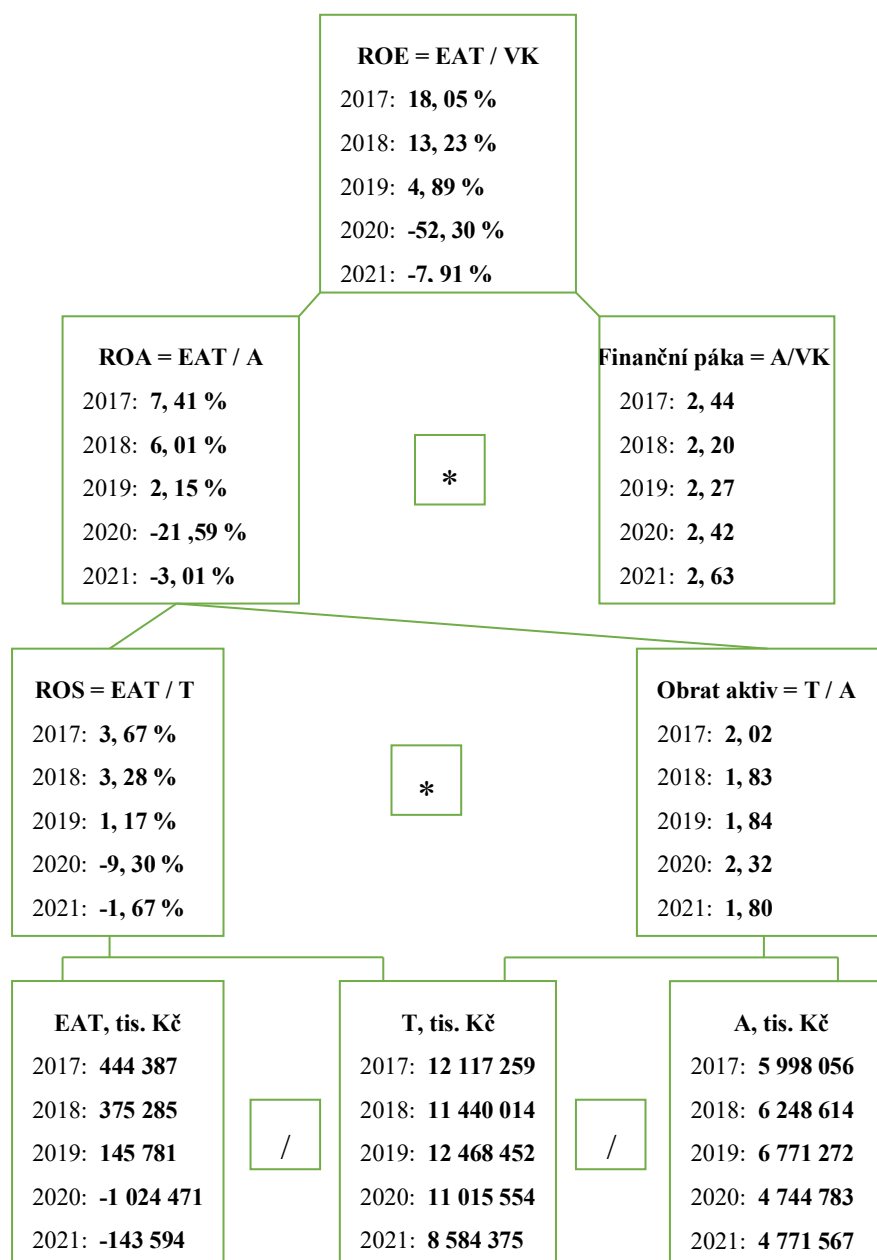
Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

4.4 Hodnocení souhrnných ukazatelů hospodaření

4.4.1 Pyramidový rozklad ukazatele ROE

Za účelem zjištění příčin změny rentability vlastního kapitálu (ROE) ve sledovaném období 2017-2021 je provedeno jeho pyramidový rozklad na dílčí ukazatele, jako jsou ukazatele rentability celkových aktiv (ROA), finanční páky, rentability tržeb (ROS) a obratovosti celkových aktiv společnosti, což je vidět na obrázku č. 17.

Obrázek 17: Pyramidový rozklad ukazatele ROE

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Tak po celé analyzované období, rentabilita vlastního kapitálu neustále klesala. V roce 2018 snížení jeho hodnoty na skoro 5 % bylo způsobeno poklesem rentability aktiv o 1,40% a taky snížením efektu finanční páky na rozdíl od roku 2017. Na snížení ROA způsobilo snížení objemu čistého zisku a celkových tržeb, a zároveň snížení obratu aktiv společnosti. V roce 2019 ukazatel ROE se snížil o více než 8 %. Hlavním důvodem k tomu byl výrazný pokles čistého zisku. Nejvíce kritickým byl pro podnik rok 2020, kdy se hodnota ukazatele ROE dostala až na -52,30 %. Tohle bylo z velké části způsobeno

ztrátou společnosti v hodnotě -1 024 471 tis. Kč, což se následně projevilo v poklesu rentability tržeb. A nárůst obrátivosti celkových aktiv zase zdvojnásobil pokles ROA. Výsledek byl rovněž zhoršen negativním efektem finanční páky. V roce 2021 se hodnota ztráty výrazně zmenšila, což se promítlo do zvýšení výsledné hodnoty ukazatele ROE. Důvodem tohoto výrazného poklesu čistého zisku společnosti jsou nepředvídatelné okolnosti související s celosvětovou pandemií, jako jsou zastavení výroby a problémy se zásobováním. Ale jelikož pokles tržeb nebyl tak dramaticky jako pokles čistého zisku, s výjimkou posledního roku, měla by se společnost zaměřit především na optimalizaci nákladů, aby opět začala vykazovat kladný čistý zisk.

4.4.2 Altmanův model (Z-skóre)

Pro identifikaci, zda v blízké budoucnosti hrozí společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o bankrot, v tabulce č. 26 níže je proveden výpočet Altmanova Z-skóre podle vzorce č. 24 v teoretické části.

Tabulka 26: Altmanův model (Z-skóre)

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Čistý pracovní kapitál	1 119 685	1 347 112	1 078 996	1 071 032	907 980
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
0,717*X₁	0,13	0,15	0,11	0,16	0,14
Nerozdělený zisk	1 559 318	1 934 603	2 080 385	1 055 914	912 323
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
0,847*X₂	0,15	0,20	0,23	0,36	0,18
Zisk před úroky a daní	539 169	400 616	171 839	-996 893	-197 421
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
3,107*X₃	0,28	0,20	0,08	-0,65	-0,13
Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
Celkové závazky	3 287 685	3 242 246	3 695 608	2 701 314	2 871 105
0,42*X₄	0,31	0,37	0,34	0,30	0,27
Tržby celkem	12 301 333	11 627 745	12 674 540	11 181 262	8 764 824
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
0,998*X₅	2,05	1,86	1,87	2,35	1,83
Z-skóre	2,99	2,84	2,66	2,35	2,27

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Vypočtené hodnoty naznačují, že společnosti v blízké budoucnosti úpadek nehrozí. Dokonce v roce 2017 byla hodnota Z-skóre > 2,9, což ukazuje na vysokou úroveň finanční stability. Dále však hodnota indexu v průběhu celého období klesá, ale zůstává

v horních mezích intervalu šedé zóny. V tomto intervalu je finanční situace nejistá a signalizuje možné problémy. V roce 2017 nejvíce pozitivně hodnotu výsledného ukazatele ovlivnily rychlost obrátu celkových aktiv neboli X5, poměr vlastního kapitálu k celkovým závazkům (X4) a rentabilita aktiv společnosti (X3). V následujícím roce se však index snížil v důsledku poklesu hodnot X5 a X3, zatímco ostatní ukazatele se oproti předchozímu období zvýšily. V následujících letech negativní trend Z-skóre byl ovlivněn především poklesem indexu X3, což bylo způsobeno záporným výsledkem hospodaření společnosti před úrokem a daní. To se následně projevilo v poklesu celkových aktiv, vlastního kapitálu a nerozděleného zisku společnosti ve zbývajících ukazatelích.

4.4.3 Index bonity

V tabulce č. 27 je následně zohledněn vývoj indexu bonity pro posouzení komplexní finanční situace společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. během analyzovaného období. Požadované údaje pro výpočet položky Cash flow je k nalezení v příloze J této práce. Samotný výpočet ukazatele byl proveden podle vzorce č. 25 v teoretické části.

Tabulka 27: Index bonity

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Cash flow	678 529	447 746	238 588	200 468	-93 999
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
1,5*X₁	0,29	0,20	0,09	0,11	-0,05
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
0,08*X₂	0,14	0,15	0,14	0,14	0,13
Zisk před zdaněním	539 169	400 615	171 838	-996 895	-197 538
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
10*X₃	0,90	0,64	0,25	-2,10	-0,41
Zisk před zdaněním	539 169	400 615	171 838	-996 895	-197 538
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
5*X₄	0,22	0,18	0,07	-0,45	-0,12
Zásoby	931 917	866 529	972 891	927 992	960 113
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
0,3*X₅	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03
Celkové tržby	12 117 259	11 440 014	12 468 452	11 015 554	8 584 375
Celková aktiva	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
0,1*X₆	0,20	0,18	0,18	0,23	0,18
IB	1,77	1,37	0,77	-2,05	-0,23

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Výše vypočtené údaje tedy ukazují na velmi neuspokojivý vývoj indexu bonity během celého období. V letech 2017 až 2018 lze však ekonomickou situaci hodnotit jako dobrou a podnik jako bonitní, neboť konečná hodnota indexu se pohybovala mezi 1 a 2. V roce 2017 index nejvíce ovlivnily vysoké hodnoty ukazatelů rentability aktiv (X3), okamžité schopnosti splácet závazky (X1), rentability tržeb (X4) a rychlosti obrátu aktiv (X6). V roce 2018 se hodnota výsledného indexu meziročně snížila o 0,4 v důsledku poklesu cash flow (X1), celkových tržeb (X4) a zisku společnosti před zdaněním (X2 a X3). V roce 2019 index bonity klesl o dalších 0,6 bodu a dostal se na hodnotu 0,77, což v souladu s doporučeními pro hodnocení výsledků ukazuje na problematickou ekonomickou situaci, ale společnost je stále považována za bonotní. To bylo ovlivněno výrazným poklesem objemu peněžních toků a zisků před zdaněním. V roce 2020 index klesl na -2,05, což je hodnoceno jako extrémně špatná ekonomická situace a společnosti hrozí úpadek. To bylo způsobeno zápornými hodnotami X3 a X4 v důsledku dosažené ztráty ve výši 996 895 tis. Kč. V následujícím roce index bonity vzrostl o 1,82 bodu a posunul se do rozmezí -1 až 0, kde je situace stále hodnocena jako špatná, ale tento vývoj lze považovat za pozitivní. Důvodem nárůstu indexu bylo výrazné snížení ztráty, což se odráží v klíčových ukazatelích rovnice. Hodnota ukazatele byla ovšem negativně ovlivněna záporným peněžním tokem.

5 Shrnutí výsledků finanční analýzy a doporučení

Automobilový průmysl, do kterého společnost JTEKT Automotive Czech Plzeň s.r.o. patří, prochází v současné době velkými strukturálními změnami způsobenými převážně poklesem prodejů (zejména v Evropě), přísnějšími emisními normami CO₂, novými technologiemi a rychlými změnami spotřebitelské poptávky. Tyto okolnosti ještě dále zhoršila pandemie onemocnění COVID-19, která zasáhla všechna odvětví ekonomiky a měla velký vliv na ekonomický vývoj společnosti v letech 2020 a 2021.

Na základě provedené finanční analýzy lze konstatovat, že během analyzovaného období aktiva a pasiva společnosti rostly, s výjimkou roku 2020, kdy došlo k omezení provozu u všech odběratelů a společnost byla nucena pozastavit výrobu. Pozitivní je, že rostoucí tendence byla způsobena růstem stálých aktiv v důsledku investice do rozšíření výroby a zahájení nových projektů. Z pohledu skladby majetku v podniku převládají oběžná aktiva, jejichž podíl v průběhu období kolísá mezi 70 % a 79 %. Tyto výsledky však mohou být zkresleny skutečností, že majetek pořízený na základě finančního nebo operativního leasingu se do hodnoty dlouhodobého majetku započítává až po jeho zaplacení. Z pohledu finanční struktury majoritní zastoupení mají cizí zdroje a jejich podíl se pochybuje v rozmezí 55-62 %. Změnu výše pasiv negativně ovlivňuje zejména vlastní kapitál. Důvodem tohoto trendu je meziroční pokles dosaženého zisku během celého analyzovaného období. Navíc v letech 2020-2021 společnost je ve ztrátě. Velkou výhodou je to, že společnost zadržela vydělané zisky pro její další rozvoj, což je patrné ze stále rostoucího VH minulých let během období 2017-2019. To jí pomohlo pokrýt ztrátu z let 2020 a 2021.

Během analyzovaného období hodnota celkových tržeb společnosti má převážně klesající tendenci. Z hlediska dosahovaných výnosů je evidentně výrazně výrobní charakter společnosti, kdy 96-99 % všech výnosů představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Nejvýznamnějším nákladem podniku je výkonová spotřeba, která se podílí na celkových tržbách 91-95 %. Největší část při tom připadá na spotřebu materiálu a energie (81 - 86 %). Důležité jsou i náklady na služby (7-9 %) a osobní náklady (4-7 %).

V rámci analýzy likvidity bylo zjištěno, že největší problém společnost má z okamžitou likviditou, neboť po celé analyzované období drží extrémně malou úroveň krátkodobého finančního majetku. Získané výsledky jsou výrazně pod doporučenými hodnotami a odvětvovým průměrem. Hodnoty běžné likvidity lze považovat za uspokojivé, jelikož

jsou výrazně nad průměrem odvětví, i když nižší, než se doporučuje. Pohotová likvidita se během analyzovaného období pohybuje v doporučeném intervalu, s výjimkou posledního roku, a v porovnání s průměrnou hodnotou v odvětví také potvrzuje platební schopnost podniku. Pozitivní vliv na vývoj tohoto ukazatele má především nízká úroveň zásob společnosti. Vypočtené hodnoty čistého pracovního kapitálu rovněž potvrzují existenci finančního polštáře dostatečného pro operativní řízení podniku.

Vypočtené hodnoty ukazatelů rentability jsou neuspokojivé a odrážejí problematickou oblast JTEKT Automotive Czech Plzeň s.r.o. Po celé analyzované období rentabilita má klesající tendenci, což bylo způsobeno poklesem zisku společnosti. V období 2017-2019 jsou tyto ukazatele vyšší než průměr odvětví. V období 2020-2021 se však krizová situace dotkla podniku v mnohem větší míře. Takže nejnižší hodnoty mezi ostatními ukazateli dosáhla rentabilita vlastního kapitálu v roce 2020, a to až -52 %. V roce 2021 se vedení podařilo situaci výrazně zlepšit a zvýšit ziskovost, která se však nedostala ze záporných hodnot.

Co se týče zadluženosti, společnost vykazuje každoročně zvyšující se podíl cizích zdrojů oproti zdrojům vlastním, a dosahuje maximálně 62 %. Tento trend je také ovlivněn především klesajícími zisky. V rámci odvětví však prokazuje společnost podprůměrné hodnoty ukazatelů. Vzhledem k tomu, že společnost nemá žádné dlouhodobé ani krátkodobé bankovní úvěry, jsou její úrokové náklady velmi nízké. V letech 2020 a 2021 však kvůli ztrátám nebude schopna uhradit ani ty. V důsledku poklesu objemu peněžního toku z provozní činnosti podniku, doba splácení dluhů má rostoucí tendenci, což rovněž nepřispívá k finanční stabilitě. Pozitivní v tomto případě je to, že společnost využívá konzervativní strategii financování, která je méně riziková a přispívá ke zvýšení finanční rovnováhy.

Analýza ukazatelů aktivity ukázala, že společnost hospodaří se svým celkovým a dlouhodobým majetkem efektivně, a to v porovnání s odvětvím i doporučenými hodnotami. Rychlost obratu zásob společnosti je také poměrně vysoká ve srovnání s hodnotami odvětví. Ukazatel však vykazuje negativní trend po celé analyzované období, kvůli snížení objemu celkových tržeb. Doba obratu zásob však v průběhu analyzovaného období roste, což je pro společnost do budoucna negativní. Ale v rámci odvětví tato doba je kratší. Doba obratu závazků společnosti byla menší, než doba obratu pohledávek po celé analyzované období, s výjimkou roku 2021. Proto lze doporučit společnosti

přehodnotit svou obchodně-úvěrovou politiku, a snažit se trend posledního roku zachovat i nadále, aby dodavatelské úvěry financovaly pohledávky z obchodních vztahů.

Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu odhalil již zmiňovaný problém se ziskem, který ovlivňuje další dílčí ukazatele společnosti. Výsledek ukazatele byl rovněž zhoršen negativním efektem finanční páky, neboli růstem zadluženosti společnosti. Vypočtené hodnoty Altmanova Z-skóre naznačují, že společnosti v blízké budoucnosti úpadek nehrozí. Hodnota indexu však v průběhu celého období klesá, ale zůstává v horních mezích intervalu šedé zóny. V tomto intervalu je finanční situace nejistá a signalizuje možné problémy. Naopak hodnoty indexu bonity společnosti v posledních třech letech signalizují špatnou ekonomickou situaci a hrozbu úpadku. Hlavním důvodem, který ovlivnil hodnotu těchto ukazatelů, je také pokles čistého zisku podniku. Jelikož pokles tržeb společnosti nebyl tak dramatický, s výjimkou posledního roku, měla by se společnost zaměřit především na optimalizaci nákladů, aby opět začala vykazovat kladný čistý zisk.

Pro zlepšení finanční situace podniku lze doporučit následující opatření:

1. Společnost by měla nalézt optimální způsob, jak přizpůsobit svoje přímé náklady poptávce zákazníků.
2. Přehodnotit své výrobní projekty a nerentabilní ukončit.
3. Za současné situace by společnost mohla taky začít znovu jednat o prodejních cenách svých výrobků.
4. Taky v rámci výroby společnost by potřebovala snížit přímé náklady na materiál, které jsou daný mnoha faktory, jako jsou materiály, návrh produktů nebo způsobilost procesu.
5. Pro snížení nákladů na materiál během výroby, lze doporučit demontovat kusy, které neprošly kontrolou kvality, a dále používat dobré součástky na výrobu nových kusů. Hospodárné využití ochranných pomůcek pro výrobu (například, neměnit zbytečně ochranné rukavice během jedné pracovní směny), využití levnějších prostředků na úklid pracovních míst.
6. Aby se snížily náklady na energii, používat osvětlení pouze ve výrobní oblasti, a ne v celé hale, protože některé linky nefungují, a to nebude bránit výrobě. Nastavit osvětlení v šatnách zaměstnanců tak, aby při pohybu fungovalo automaticky. Nebo využívat alternativní zdroje energie (jako solární baterie na střeše).

7. Pro snížení osobních nákladů snížit stav nevýrobních zaměstnanců. Aby omezit propouštění z důvodu nadbytečnosti, lze doporučit zastavit nábor nových zaměstnanců, systematicky nenahrazovat penzionované a odešle zaměstnance a snížit počet poskytovatelů služeb.

8. Dočasně zrušit firemní akce, jako je oslava nového roku, rodinný den a teambuildingové aktivity.

9. Pro zajištění dodatečného příjmu z nevýrobní činností, pronajímat nevyužívané skladovací prostory a kamiony, a také sdílet prostředky mezi výrobními závody skupiny v téže zemi.

10. Pro obnovení konkurenceschopnosti a ziskovosti společnosti by měla nadále zaměřit na vývoj ve spolupráci se společností JTEKT Japan nových technologií a produktů (know-how a zdroje), abych drželi krok s trendy na trhu s automobily. Alokovat zdroje směrem k novému vývoji na trzích společnosti a expanzi na aktuálních trzích, kde lze dosáhnout ziskového růstu (letecký průmysl, zemědělství, náhradní díly).

Všechna tato opatření by mohla vést především ke snížení nákladů na materiál a energii, osobních nákladů a zajistit budoucí rozvoj společnosti.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo pomocí finanční analýzy zhodnotit hospodaření vybrané společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o v letech 2017-2021 a navrhnout doporučení pro zlepšení její současné ekonomické situace.

Finanční analýza byla provedena na základě zjištěných teoretických poznatků a implementaci jednotlivých ukazatelů, které jsou popsány v teoretické části práce s využitím odborné literatury. Všechny informace využité v praktické části byly poskytnuty z veřejně dostupných účetních výkazů, jako jsou účetní závěrka, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, a také ze statistických materiálů Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky.

V úvodu praktické části byla představena analyzovaná společnost JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o, která je výrobcem systému řízení pro osobní automobily světových značek, jako Toyota, PSA Peugeot Citroën, Renault, Daimler, Nissan, Škoda, Dacia a Volkswagen. Dále byla provedena samotná finanční analýza podnikatelského subjektu pomocí elementárních metod. Nejprve byla provedena analýza absolutních ukazatelů, kde byla vypracována horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Následně pokračovala analýza čistého pracovního kapitálu podniku, který patří mezi ukazatele rozdílové. Poté byla provedena analýza poměrových ukazatelů, kde byla zohledněna likvidita, rentabilita, zadluženost a aktivita této společnosti. Jako poslední byly vyhodnoceny souhrnné ukazatele hospodaření, a to pyramidový rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu, bankrotní model Altmanův Z-skóre a bonitní model Index bonity. Pro přehlednost výsledná informace byla prezentována pomocí tabulek a grafů. Z vyhodnocení finanční situace se ukázalo, že hlavním problémem analyzovaného podniku je klesající objem zisku a také vysoké výrobní náklady. Velký vliv na ekonomický vývoj společnosti v letech 2020 a 2021 měla pandemie onemocnění COVID-19. Na závěr praktické části byly na základě získaných výsledků navrženy možné způsoby zlepšení celkové ekonomické situace daného subjektů.

Přínosem této bakalářské práce bylo získání širokého spektra nových poznatků o finanční analýze a také obohacení zkušeností s účetními výkazy a teoretickými prameny.

Seznam použitých zdrojů

- Blaha, Z. S., & Jindřichovská, I. (2006). *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. (3. vyd.). Praha, Česko: Management Press.
- Bragg, S.M. (2007). *Financial analysis: a controller's guide*. (2. vyd.). Hoboken, USA: John Wiley & Sons.
- Březinová, H. (2019). *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. (3.vyd.). Praha, Česko: Wolters Kluwer.
- Gibson, C. H. (2013). *Financial reporting & analysis: using financial accounting information*. (13. vyd.). Mason, USA: South-Western Cengage Learning.
- Grünwald, R., & Holečková, J. (2008). *Finanční analýza a plánování podniku*. (3. vyd.). Praha, Česko: Oeconomica.
- Kislingerová, E., & Hnilica, J. (2008). *Finanční analýza: krok za krokem*. (2. vyd.). Praha, Česko: C.H. Beck.
- Knápková, A., Pavelková, D., Remeš, D., Šteker, K. (2017). *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. (3. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.
- Kubíčková, D., & Jindřichovská, I. (2015). *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. (1. vyd.). Praha, Česko: C.H. Beck.
- Landa, M. (2007). *Finanční plánování a likvidita*. (1. vyd.). Brno, Česko: Computer Press.
- Landa, M. (2008). *Jak číst finanční výkazy*. (1. vyd.). Brno, Česko: Computer Press.
- Procházková, T. P. et al. (2017). *Úvod do podnikové ekonomiky*. (3. vyd.). Plzeň, Česko: Západočeská univerzita v Plzni
- Procházková, T. P., & Jelínková, E. (2018). *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. (1. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.
- Růčková, P. (2015). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. (5. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.
- Synek, M. et al. (2011). *Manažerská ekonomika*. (5. vyd.). Praha, Česko: Grada

Synek, M., & Kislingerová, E. (2015). *Podniková ekonomika*. (6. vyd.). Praha, Česko: C.H. Beck

Synek, M., Kopkáně, H., Kubálková, M. (2009). *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. (1. vyd.). Praha, Česko: C.H. Beck

Vochozka, M. et al. (2020). *Metody komplexního hodnocení podniku*. (2. vyd.). Praha, Česko: Grada Publishing.

Ostatní použité zdroje

JTEKT (2022). *O společnosti*. Dostupné z: <https://www.jtekt.cz/o-nas/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (2022). *Panorama zpracovatelského průmyslu ČR 2017-2020*. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/panorama-interaktivni-tabulka.html>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Úplný výpis z obchodního rejstříku*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=167455&typ=UPLNY>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Výroční zpráva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. za rok 2017*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=49300887&subjektId=167455&spis=487219>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Výroční zpráva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. za rok 2018*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=54557584&subjektId=167455&spis=487219>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Výroční zpráva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. za rok 2019*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=59141695&subjektId=167455&spis=487219>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Výroční zpráva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. za rok 2020*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=63509556&subjektId=167455&spis=487219>

Ministerstvo spravedlnosti ČR (2022). *Výroční zpráva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. za rok 2021*. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=68492362&subjektId=167455&spis=487219>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vstupy při tvorbě Altmanova Z-skóre	29
Tabulka 2: Hodnocení Indexem bonity	30
Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč, v %)	32
Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv (v %).....	34
Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč, v %).....	36
Tabulka 6: Vertikální analýza pasiv (v %)	38
Tabulka 7: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč, v %)	39
Tabulka 8: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty (v %).....	41
Tabulka 9: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)	42
Tabulka 10: Běžná likvidita společnosti.....	43
Tabulka 11: Pohotová likvidita společnosti.....	44
Tabulka 12: Okamžitá likvidita společnosti	45
Tabulka 13: Rentabilita aktiv společnosti.....	46
Tabulka 14: Rentabilita vlastního kapitálu	47
Tabulka 15: Rentabilita tržeb.....	48
Tabulka 16: Rentabilita investovaného kapitálu	49
Tabulka 17: Celková zadluženost	50
Tabulka 18: Ukazatel urokového krytí.....	51
Tabulka 19: Míra zadluženosti.....	52
Tabulka 20: Doba splácení dluhů.....	52
Tabulka 21: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji.....	53
Tabulka 22: Rychlost obratu aktiv	54
Tabulka 23: Rychlost obratu dlouhodobého majetku.....	55
Tabulka 24: Rychlost a doba obratu zásob	56
Tabulka 25: Doba splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků	57

Tabulka 26: Altmanův model (Z-skóre).....	60
Tabulka 27: Index bonity.....	61

Seznam obrázků

Obrázek 1: Pyramidový rozklad ukazatele ROE	28
Obrázek 2: Struktura aktiv společnosti.....	35
Obrázek 3: Struktura pasiv společnosti	37
Obrázek 4: Porovnání hodnot běžné likvidity společnosti a odvětví	44
Obrázek 5: Porovnání hodnot pohotové likvidity společnosti a odvětví.....	45
Obrázek 6: Porovnání hodnot okamžité likvidity společnosti a odvětví	46
Obrázek 7: Srovnání rentability aktiv společnosti a odvětví	47
Obrázek 8: Srovnání rentability vlastního kapitálu společnosti a odvětví	48
Obrázek 9: Srovnání rentability tržeb společnosti a odvětví	49
Obrázek 10: Srovnání rentability investovaného kapitálu společnosti a odvětví	50
Obrázek 11: Srovnání celkové zadluženosti společnosti a odvětví.....	51
Obrázek 12: Srovnání rychlosti obratu aktiv společnosti a odvětví.....	54
Obrázek 13: Srovnání rychlosti obratu DM společnosti a odvětví	55
Obrázek 14: Srovnání rychlosti obratu zásob společnosti a odvětví.....	56
Obrázek 15: Srovnání doby obratu zásob společnosti a odvětví.....	57
Obrázek 16: Srovnání doby splatnosti pohledávek a krátkodobých závazků.....	58
Obrázek 17: Pyramidový rozklad ukazatele ROE.....	58

Seznam použitých zkratk

A	aktiva celkem
č.	číslo
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Zisk po zdanění
EBIT	Zisk před úroky a zdaněním
IB	Index bonity
Kč	Korun českých
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
OA	Oběžná aktiva
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita investovaného kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
s.r.o.	s.r.o. Společnost s ručením omezeným
T	Celkové tržby
Tis.	Tisíc
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisku a ztráty

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha – Aktiva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Příloha B: Rozvaha – Pasiva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Příloha D: Horizontální analýza aktiv společnosti

Příloha E: Vertikální analýza aktiv společnosti

Příloha F: Horizontální analýza pasiv společnosti

Příloha G: Vertikální analýza pasiv společnosti

Příloha H: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti

Příloha I: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti

Příloha J: Přehled o peněžních tocích společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Příloha A: Rozvaha – Aktiva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Položky aktiv (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
Stálá aktiva	1 509 149	1 582 794	1 871 878	874 462	877 481
Dlouhodobý nehmotný majetek	4 223	3 757	3 093	2 903	1 908
Ocenitelná práva	3 301	2 515	2 036	1 870	1 739
Software	3 301	2 515	2 036	1 870	1 739
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	922	1242	1 057	1 033	169
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	922	1242	1 057	1 033	169
Dlouhodobý hmotný majetek	895 402	969 513	1 259 261	871 559	875 573
Pozemky a stavby	284 066	289 394	297 586	296 269	278 176
Pozemky	30 494	30 494	30 494	30 494	30 494
Stavby	253 572	258 900	267 092	265 775	247 682
Hmotné movité věci a jejich soubory	498 452	439 520	507 260	214 798	227 646
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	112 884	240 599	454 415	360 492	369 751
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	15 887	16 706	7 183	1 024	2 135
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	96 997	223 893	447 232	359 468	367 616
Dlouhodobý finanční majetek	609 524	609 524	609 524	0	0
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	609 524	609 524	609 524	0	0
Oběžná aktiva	4 403 510	4 566 186	4 740 009	3 726 256	3 779 085
Zásoby	931 917	866 529	972 891	927 992	960 113
Materiál	739 569	751 198	808 040	728 835	700 970
Nedokončená výroba a polotovary	22 347	23 738	42 193	23 576	37 795
Výrobky a zboží	170 001	91 593	122 658	175 581	221 348
Výrobky	170 001	91 593	122 658	175 581	221 348
Pohledávky	3 463 327	3 694 224	3 756 661	2 774 112	2 802 207
Krátkodobé pohledávky	3 463 327	3 694 224	3 756 661	2 774 112	2 802 207
Pohledávky z obchodních vztahů	2 517 033	2 306 778	2 480 298	1 787 865	2 008 429
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	829 244	1 179 996	1 024 000	821 116	697 549
Pohledávky – ostatní	117 050	207 450	252 363	165 131	96 229
Stát – daňové pohledávky	58 386	92 791	103 162	86 069	54 705
Krátkodobé poskytnuté zálohy	7 032	2 989	2 766	2 730	2 514
Dohadné účty aktivní	51 549	111 580	146 311	76 313	38 943
Jiné pohledávky	83	90	124	19	67
Peněžní prostředky	8 266	5 433	10 457	24 152	16 765
Peněžní prostředky v pokladně	203	308	264	209	209
Peněžní prostředky na účtech	8 063	5125	10 193	23 943	16 556
Časové rozlišení aktiv	85 397	99 634	159 385	144 065	115 001
Náklady příštích období	1 071	1 052	13 559	803	1 427
Komplexní náklady příštích období	84 326	98 582	145 826	143 262	113 574

Zdroj: Výroční zpráva společnosti 2017–2021

Příloha B: Rozvaha – Pasiva společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Položky pasiv (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA CELKEM	5 998 056	6 248 614	6 771 272	4 744 783	4 771 567
Vlastní kapitál	2 462 402	2 837 687	2 983 469	1 958 998	1 815 407
Základní kapitál	603 084	603 084	603 084	603 084	603 084
Základní kapitál	603 084	603 084	603 084	603 084	603 084
Ážio a kapitálové fondy	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Kapitálové fondy	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Ostatní kapitálové fondy	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Fondy ze zisku	61 993	61 993	61 993	61 993	61 993
Ostatní rezervní fondy	61 993	61 993	61 993	61 993	61 993
Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	1 052 938	1 497 325	1 872 611	2 018 392	993 924
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	1 052 938	1 497 325	1 872 611	2 018 392	993 924
Výsledek hospodaření běžného účetního období	444 387	375 285	145 781	-1 024 471	-143 594
Cizí zdroje	3 535 629	3 410 902	3 787 803	2 785 760	2 956 135
Rezervy	247 944	168 656	92 195	84 446	85 030
Ostatní rezervy	229 958	144 918	90 089	84 446	85 030
Závazky	3 287 685	3 242 246	3 695 608	2 701 314	2 871 105
Dlouhodobé závazky	3 860	23 172	34 595	46 090	0
Odložený daňový závazek	3 860	23 172	34 595	46 090	0
Krátkodobé závazky	3 283 825	3 219 074	3 661 013	2 655 224	2 871 105
Závazky z obchodních vztahů	2 958 494	2 884 047	3 246 323	2 326 953	2 436 060
Závazky ostatní	325 331	335 027	414 690	328 271	435 045
Závazky k zaměstnancům	23 365	27 036	29 596	29 193	29 486
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	13 008	15 085	16 809	15 836	14 330
Stát – daňové závazky a dotace	2 030	2 690	3 187	2 256	94
Dohadné účty pasivní	285 241	288 685	363 462	279 543	391 135
Jiné závazky	1 687	1 531	1 636	1 443	0
Časové rozlišení pasiv	25	25	0	25	25
Výnosy příštích období	25	25	0	25	25

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o.

Položka (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
TRŽBY Z PRODEJE VÝROBKŮ A SLUŽEB	11 688 516	11 012 734	12 101 593	10 744 057	8 541 625
Tržby za prodej zboží	428 743	427 280	366 859	271 497	42 750
VÝKONOVÁ SPOTŘEBA	11 138 005	10 414 226	11 768 046	10 306 025	8 193 037
Náklady vynaložené na prodané zboží	358 608	343 275	301 690	238 436	36 619
Spotřeba materiálu a energie	9 773 151	9 285 979	10 470 950	9 192 265	7 323 821
Služby	1 006 246	784 972	995 406	875 324	832 597
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-61 055	78 312	-58 324	-34 306	-59 663
Aktivace (-)	0	-36	0	0	0
Osobní náklady	470 013	538 733	626 322	660 992	588 981
Mzdové náklady	343 681	390 587	451 216	477 404	428 493
Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	126 332	148 146	175 106	183 588	160 488
Úpravy hodnot v provozní oblasti	127 935	132 171	121 579	593 482	102 955
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	123 109	133 506	116 986	588 798	86 944
Úpravy hodnot zásob	-662	2 584	6 162	1 619	19 076
Úpravy hodnot pohledávek	5 488	-3 919	-1 569	3 065	-3 065
Ostatní provozní výnosy	182 730	185 633	203 871	149 737	167 333
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	1 165	55	14 982	32	750
Tržby z prodaného materiálu	2 843	12 189	19 749	16 187	12 111
Jiné provozní výnosy	178 722	173 389	169 140	133 518	154 472
Ostatní provozní náklady	68 914	44 513	14 060	41 801	136 394
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 052	25	14 776	0	0
Zůstatková cena prodaného materiálu	2 843	12 189	19 749	16 187	11 522
Daně a poplatky v provozní oblasti	-4 150	526	1 283	787	812
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-3 409	-99 296	-102 073	-3 079	30 273
Jiné provozní náklady	72 578	131 069	80 325	27 906	93 787
PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	556 177	417 728	200 640	-402 703	-209 996
Výnosové úroky a podobné výnosy	1 344	2 098	2 217	1 565	938
Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	609 524	0
Nákladové úroky a podobné náklady	0	1	1	2	117
Ostatní finanční výnosy	0	0	0	14 406	12 178
Ostatní finanční náklady	18 352	19 210	31 018	637	541
FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	-17 008	-17 113	-28 802	-594 192	12 458
VÝSLEDEK HOS. PŘED ZDANĚNÍM	539 169	400 615	171 838	-996 895	-197 538
Daň z příjmů	94 782	25 330	26 057	27 576	-53 944
Daň z příjmů splatná	18 609	6 018	14 634	16 081	-7 854
Daň z příjmů odložená	76 173	19 312	11 423	11 495	-46 090
VÝSLEDEK HOS. PO ZDANĚNÍ	444 387	375 285	145 781	-1 024 471	-143 594
VÝSLEDEK HOS. ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	444 387	375 285	145 781	-1 024 471	-143 594
Čistý obrat za účetní období	12 301 333	11 627 745	12 674 540	11 181 262	8 764 824

Zdroj: Výroční zpráva společnosti 2017–2021

Příloha D: Horizontální analýza aktiv společnosti (v tis. Kč, v %)

Položky aktiv	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
AKTIVA CELKEM	250 558	4,18%	522 658	8,36%	-2026489	-29,93%	26 784	0,56%
Stálá aktiva	73 645	4,88%	289 084	18,26%	-997 416	-53,28%	3 019	0,35%
DNM	-466	-11,03%	-664	-17,67%	-190	-6,14%	-995	-34,27%
Software	-786	-23,81%	-479	-19,05%	-166	-8,15%	-131	-7,01%
Nedokončený DNM	320	34,71%	-185	-14,90%	-24	-2,27%	-864	-83,64%
DHM	74 111	8,28%	289 748	29,89%	-387 702	-30,79%	4 014	0,46%
Pozemky a stavby	5 328	1,88%	8 192	2,83%	-1 317	-0,44%	-18 093	-6,11%
Hmotné movité věci a jejich soubory	-58 932	-11,82%	67 740	15,41%	-292 462	-57,66%	12 848	5,98%
Poskytnuté zálohy na DHM	819	5,16%	-9 523	-57,00%	-6 159	-85,74%	1 111	108,50%
Nedokončený DHM	126 896	130,82%	223 339	99,75%	-87 764	-19,62%	8 148	2,27%
DFM	0	0,00%	0	0,00%	-609 524	-100,00%	0	0,00%
Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0,00%	0	0,00%	-609 524	-100,00%	0	0,00%
Oběžná aktiva	162 676	3,69%	173 823	3,81%	-1013753	-21,39%	52 829	1,42%
Zásoby	-65 388	-7,02%	106 362	12,27%	-44 899	-4,62%	32 121	3,46%
Materiál	11 629	1,57%	56 842	7,57%	-79 205	-9,80%	-27 865	-3,82%
Nedokončená výroba a polotovary	1 391	6,22%	18 455	77,74%	-18 617	-44,12%	14 219	60,31%
Výrobky	-78 408	-46,12%	31 065	33,92%	52 923	43,15%	45 767	26,07%
Pohledávky	230 897	6,67%	62 437	1,69%	-982 549	-26,15%	28 095	1,01%
Krátkodobé pohledávky	230 897	6,67%	62 437	1,69%	-982 549	-26,15%	28 095	1,01%
Pohledávky z obchodních vztahů	-210 255	-8,35%	173 520	7,52%	-692 433	-27,92%	220 564	12,34%
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	350 752	42,30%	-155 996	-13,22%	-202 884	-19,81%	-123 567	-15,05%
Pohledávky - ostatní	90 400	77,23%	44 913	21,65%	-87 232	-34,57%	-68 902	-41,73%
Stát - daňové pohledávky	34 405	58,93%	10 371	11,18%	-17 093	-16,57%	-31 364	-36,44%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	-4 043	-57,49%	-223	-7,46%	-36	-1,30%	-216	-7,91%
Dohadné účty aktivní	60 031	116,45%	34 731	31,13%	-69 998	-47,84%	-37 370	-48,97%
Jiné pohledávky	7	8,43%	34	37,78%	-105	-84,68%	48	252,63%
Peněžní prostředky	-2 833	-34,27%	5 024	92,47%	13 695	130,96%	-7 387	-30,59%
Peněžní prostředky v pokladně	105	51,72%	-44	-14,29%	-55	-20,83%	0	0,00%
Peněžní prostředky na účtech	-2 938	-36,44%	5068	98,89%	13750	134,90%	-7387	-30,85%
Časové rozlišení aktiv	14 237	16,67%	59751	59,97%	-15320	-9,61%	-29064	-20,17%
Náklady příštích období	-19	-1,77%	12507	1188,9%	-12756	-94,08%	624	77,71%
Komplexní náklady příštích období	14 256	16,91%	47244	47,92%	-2564	-1,76%	-29688	-20,72%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha E: Vertikální analýza aktiv společnosti (v %)

Položky aktiv	2017	2018	2019	2020	2021
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Stálá aktiva	25,16%	25,33%	27,64%	18,43%	18,39%
DNM	0,07%	0,06%	0,05%	0,06%	0,04%
Software	0,06%	0,04%	0,03%	0,04%	0,04%
Nedokončený DNM	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,004%
DHM	14,93%	15,52%	18,60%	18,37%	18,35%
Pozemky a stavby	4,74%	4,63%	4,39%	6,24%	5,83%
Hmotné movité věci a jejich soubory	8,31%	7,03%	7,49%	4,53%	4,77%
Poskytnuté zálohy na DHM	0,26%	0,27%	0,11%	0,02%	0,04%
Nedokončený DHM	1,62%	3,58%	6,60%	7,58%	7,70%
DFM	10,16%	9,75%	9,00%	0,00%	0,00%
Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	10,16%	9,75%	9,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	73,42%	73,08%	70,00%	78,53%	79,20%
Zásoby	15,54%	13,87%	14,37%	19,56%	20,12%
Materiál	12,33%	12,02%	11,93%	15,36%	14,69%
Nedokončená výroba a polotovary	0,37%	0,38%	0,62%	0,50%	0,79%
Výrobky	2,83%	1,47%	1,81%	3,70%	4,64%
Pohledávky	57,74%	59,12%	55,48%	58,47%	58,73%
Krátkodobé pohledávky	57,74%	59,12%	55,48%	58,47%	58,73%
Pohledávky z obchodních vztahů	41,96%	36,92%	36,63%	37,68%	42,09%
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	13,83%	18,88%	15,12%	17,31%	14,62%
Pohledávky - ostatní	1,95%	3,32%	3,73%	3,48%	2,02%
Stát - daňové pohledávky	0,97%	1,48%	1,52%	1,81%	1,15%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,12%	0,05%	0,04%	0,06%	0,05%
Dohadné účty aktivní	0,86%	1,79%	2,16%	1,61%	0,82%
Jiné pohledávky	0,001%	0,001%	0,002%	0,0004%	0,001%
Peněžní prostředky	0,14%	0,09%	0,15%	0,51%	0,35%
Peněžní prostředky v pokladně	0,003%	0,005%	0,004%	0,004%	0,004%
Peněžní prostředky na účtech	0,13%	0,08%	0,15%	0,50%	0,35%
Časové rozlišení aktiv	1,42%	1,59%	2,35%	3,04%	2,41%
Náklady příštích období	0,02%	0,02%	0,20%	0,02%	0,03%
Komplexní náklady příštích období	1,41%	1,58%	2,15%	3,02%	2,38%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha F: Horizontální analýza pasiv společnosti (v tis. Kč, v %)

Položky pasiv	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
PASIVA CELKEM	250 558	4,18%	522 658	8,36%	-2026489	-29,93%	26 784	0,56%
Vlastní kapitál	375 285	15,24%	145 782	5,14%	-1024471	-34,34%	-143 591	-7,33%
Základní kapitál	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ážio a kapitálové fondy	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Fondy ze zisku	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
VH minulých let (+/-)	444 387	42,20%	375 286	25,06%	145 781	7,78%	-1024468	-50,76%
VH běžného účetního období (+/-)	-69 102	-15,55%	-229 504	-61,15%	-1170252	-802,75%	880 877	-85,98%
Cizí zdroje	-124 727	-3,53%	376 901	11,05%	-1002043	-26,45%	170 375	6,12%
Rezervy	-79 288	-31,98%	-76 461	-45,34%	-7749	-8,41%	584	0,69%
Závazky	-45 439	-1,38%	453 362	13,98%	-994 294	-26,90%	169 791	6,29%
Dlouhodobé závazky	19 312	500,31%	11 423	49,30%	11 495	33,23%	-46 090	-100,00%
Odložený daňový závazek	19 312	500,31%	11 423	49,30%	11 495	33,23%	-46 090	-100,00%
Krátkodobé závazky	-64 751	-1,97%	441 939	13,73%	-1005789	-27,47%	215 881	8,13%
Závazky z obchodních vztahů	-74 447	-2,52%	362 276	12,56%	-919 370	-28,32%	109 107	4,69%
Závazky ostatní	9 696	2,98%	79 663	23,78%	-86 419	-20,84%	106 774	32,53%
Závazky k zaměstnancům	3 671	15,71%	2 560	9,47%	-403	-1,36%	293	1,00%
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2 077	15,97%	1 724	11,43%	-973	-5,79%	-1506	-9,51%
Stát – daňové závazky a dotace	660	32,51%	497	18,48%	-931	-29,21%	-2162	-95,83%
Dohadné účty pasivní	3 444	1,21%	74 777	25,90%	-83 919	-23,09%	111 592	39,92%
Jiné závazky	-156	-9,25%	105	6,86%	-193	-11,80%	-1443	-100,00%
Časové rozlišení	0	0,00%	-25	-100,00%	25	-	0	0,00%
Výnosy příštích	0	0,00%	-25	-100,00%	25	-	0	0,00%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha G: Vertikální analýza pasiv společnosti (v %)

Položky pasiv	2017	2018	2019	2020	2021
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	41,05%	45,41%	44,06%	41,29%	38,05%
Základní kapitál	10,05%	9,65%	8,91%	12,71%	12,64%
Ážio a kapitálové fondy	5,00%	4,80%	4,43%	6,32%	6,29%
Fondy ze zisku	1,03%	0,99%	0,92%	1,31%	1,30%
VH minulých let (+/-)	17,55%	23,96%	27,66%	42,54%	20,83%
VH běžného účetního období	7,41%	6,01%	2,15%	-21,59%	-3,01%
Cizí zdroje	58,95%	54,59%	55,94%	58,71%	61,95%
Rezervy	4,13%	2,70%	1,36%	1,78%	1,78%
Závazky	54,81%	51,89%	54,58%	56,93%	60,17%
Dlouhodobé závazky	0,06%	0,37%	0,51%	0,97%	0,00%
Odložený daňový závazek	0,06%	0,37%	0,51%	0,97%	0,00%
Krátkodobé závazky	54,75%	51,52%	54,07%	55,96%	60,17%
Závazky z obchodních vztahů	49,32%	46,15%	47,94%	49,04%	51,05%
Závazky ostatní	5,42%	5,36%	6,12%	6,92%	9,12%
Závazky k zaměstnancům	0,39%	0,43%	0,44%	0,62%	0,62%
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	0,22%	0,24%	0,25%	0,33%	0,30%
Stát – daňové závazky a dotace	0,03%	0,04%	0,05%	0,05%	0,00%
Dohadné účty pasivní	4,76%	4,62%	5,37%	5,89%	8,20%
Jiné závazky	0,03%	0,02%	0,02%	0,03%	0,00%
Časové rozlišení pasiv	0,0004%	0,0004%	0,00%	0,0005%	0,0005%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha H: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti (v tis. Kč, v %)

Položka	2018/2017		2019/2018		2020/2019		2021/2020	
	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)	Absolutní (tis.Kč)	Relativní (%)
TRŽBY Z PRODEJE VÝROBKŮ A SLUŽEB	-675 782	-5,78%	1088859	9,89%	-1357536	-11,22%	-2202432	-20,50%
Tržby za prodej zboží	-1 463	-0,34%	-60 421	-14,14%	-95 362	-25,99%	-228 747	-84,25%
VÝKONOVÁ SPOTŘEBA	-723 779	-6,50%	1353820	13,00%	-1462021	-12,42%	-2112988	-20,50%
Náklady vynaložené na prodané zboží	-15 333	-4,28%	-41 585	-12,11%	-63 254	-20,97%	-201 817	-84,64%
Spotřeba materiálu a energie	-487 172	-4,98%	1184971	12,76%	-1278685	-12,21%	-1868444	-20,33%
Služby	-221 274	-21,99%	210 434	26,81%	-120 082	-12,06%	-42 727	-4,88%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	139 367	-228,26%	-136 636	-174,48%	24 018	-41,18%	-25 357	73,91%
Osobní náklady	68 720	14,62%	87 589	16,26%	34 670	5,54%	-72 011	-10,89%
Mzdové náklady	46 906	13,65%	60 629	15,52%	26 188	5,80%	-48 911	-10,25%
Náklady na SZ,ZP a ostatní nákl.	21 814	17,27%	26 960	18,20%	8 482	4,84%	-23 100	-12,58%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	4 236	3,31%	-10 592	-8,01%	471 903	388,15%	-490 527	-82,65%
Úpravy hodnot DHM a DNM	10 397	8,45%	-16 520	-12,37%	471 812	403,31%	-501 854	-85,23%
Úpravy hodnot zásob	3 246	-490,33%	3 578	138,47%	-4 543	-73,73%	17 457	1078%
Úpravy hodnot pohledávek	-9 407	-171,41%	2 350	-59,96%	4 634	-295,35%	-6 130	-200,00%
Ostatní provozní výnosy	2 903	1,59%	18 238	9,82%	-54 134	-26,55%	17 596	11,75%
Tržby z prodaného DM	-1 110	-95,28%	14 927	27140%	-14 950	-99,79%	718	2244%
Tržby z prodaného materiálu	9 346	328,74%	7 560	62,02%	-3 562	-18,04%	-4 076	-25,18%
Jiné provozní výnosy	-5 333	-2,98%	-4 249	-2,45%	-35 622	-21,06%	20 954	15,69%
Ostatní provozní náklady	-24 401	-35,41%	-30 453	-68,41%	27 741	197,30%	94 593	226,29%
Zůstatková cena prodaného DM	-1 027	-97,62%	14 751	59004%	-14 776	-100,00%	0	-
Zůstatková cena prodaného materiálu	9 346	328,74%	7 560	62,02%	-3 562	-18,04%	-4 665	-28,82%
Daně a poplatky v provozní oblasti	4 676	-112,67%	757	143,92%	-496	-38,66%	25	3,18%
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-95 887	2812,76%	-2 777	2,80%	98 994	-96,98%	33 352	-1083%
Jiné provozní náklady	58 491	80,59%	-50 744	-38,72%	-52 419	-65,26%	65 881	236,08%
PROVOZNÍ VH	-138 449	-24,89%	-217 088	-51,97%	-603 343	-300,71%	192 707	-47,85%
Výnosové úroky a podobné výnosy	754	56,10%	119	5,67%	-652	-29,41%	-627	-40,06%
Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	-	0	-	609 524	-	-609 524	-100,00%
Nákladové úroky a podobné náklady	1	-	0	0,00%	1	100,00%	115	5750%
Ostatní finanční výnosy	0	-	0	-	14 406	-	-2 228	-15,47%
Ostatní finanční náklady	858	4,68%	11 808	61,47%	-30 381	-97,95%	-96	-15,07%
FINANČNÍ VH	-105	0,62%	-11 689	68,30%	-565 390	-1963%	606 650	102,10%
VH PŘED ZDANĚNÍM	-138 554	-25,70%	-228 777	-57,11%	-1168733	-680,14%	799 357	-80,18%
Daň z příjmů	-69 452	-73,28%	727	2,87%	1 519	5,83%	-81 520	-295,62%
Daň z příjmů splatná	-12 591	-67,66%	8 616	143,17%	1 447	9,89%	-23 935	-148,84%
Daň z příjmů odložená	-56 861	-74,65%	-7 889	-40,85%	72	0,63%	-57 585	-500,96%
VH PO ZDANĚNÍ	-69 102	-15,55%	-229 504	-61,15%	-1170252	-802,75%	880 877	85,98%
VH ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	-69 102	-15,55%	-229 504	-61,15%	-1170252	-802,75%	880 877	85,98%
Čistý obrat za účetní období	-673 588	-5,48%	1046795	9,00%	-1493278	-11,78%	-2416438	-21,61%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha I: Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti (v %)

Položka	2017	2018	2019	2020	2021
CELKOVÉ TRŽBY	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
TRŽBY Z PRODEJE VÝROBKŮ A SLUŽEB	96,46%	96,27%	97,06%	97,54%	99,50%
Tržby za prodej zboží	3,54%	3,73%	2,94%	2,46%	0,50%
VÝKONOVÁ SPOTŘEBA	91,92%	91,03%	94,38%	93,56%	95,44%
Náklady vynaložené na prodané zboží	2,96%	3,00%	2,42%	2,16%	0,43%
Spotřeba materiálu a energie	80,65%	81,17%	83,98%	83,45%	85,32%
Služby	8,30%	6,86%	7,98%	7,95%	9,70%
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-0,50%	0,68%	-0,47%	-0,31%	-0,70%
Osobní náklady	3,88%	4,71%	5,02%	6,00%	6,86%
Mzdové náklady	2,84%	3,41%	3,62%	4,33%	4,99%
Náklady na SZ, ZP a ostatní nákl.	1,04%	1,29%	1,40%	1,67%	1,87%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	1,06%	1,16%	0,98%	5,39%	1,20%
Úpravy hodnot DHM a DNM	1,02%	1,17%	0,94%	5,35%	1,01%
Úpravy hodnot zásob	-0,01%	0,02%	0,05%	0,01%	0,22%
Úpravy hodnot pohledávek	0,05%	-0,03%	-0,01%	0,03%	-0,04%
Ostatní provozní výnosy	1,51%	1,62%	1,64%	1,36%	1,95%
Tržby z prodaného DM	0,01%	0,00%	0,12%	0,00%	0,01%
Tržby z prodaného materiálu	0,02%	0,11%	0,16%	0,15%	0,14%
Jiné provozní výnosy	1,47%	1,52%	1,36%	1,21%	1,80%
Ostatní provozní náklady	0,57%	0,39%	0,11%	0,38%	1,59%
Zůstatková cena prodaného DM	0,01%	0,00%	0,12%	0,00%	0,00%
Zůstatková cena prodaného materiálu	0,02%	0,11%	0,16%	0,15%	0,13%
Daně a poplatky v provozní oblasti	-0,03%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-0,03%	-0,87%	-0,82%	-0,03%	0,35%
Jiné provozní náklady	0,60%	1,15%	0,64%	0,25%	1,09%
PROVOZNÍ VH	4,59%	3,65%	1,61%	-3,66%	-2,45%
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,01%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0,00%	0,00%	0,00%	5,53%	0,00%
Nákladové úroky a podobné náklady	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ostatní finanční výnosy	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%	0,14%
Ostatní finanční náklady	0,15%	0,17%	0,25%	0,01%	0,01%
FINANČNÍ VH	-0,14%	-0,15%	-0,23%	-5,39%	0,15%
VH PŘED ZDANĚNÍM	4,45%	3,50%	1,38%	-9,05%	-2,30%
Daň z příjmů	0,78%	0,22%	0,21%	0,25%	-0,63%
Daň z příjmů splatná	0,15%	0,05%	0,12%	0,15%	-0,09%
Daň z příjmů odložená	0,63%	0,17%	0,09%	0,10%	-0,54%
VH PO ZDANĚNÍ	3,67%	3,28%	1,17%	-9,30%	-1,67%
VH ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ	3,67%	3,28%	1,17%	-9,30%	-1,67%
Čistý obrat za účetní období	101,52%	101,64%	101,65%	101,50%	102,10%

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Příloha J: Přehled o peněžních tocích společnosti (v tis. Kč)

Položka	2017	2018	2019	2020	2021
Peněžní toky z provozní činnosti					
Účetní zisk / ztráta před zdaněním	539 169	400 615	171 838	-996 895	-197 538
Úpravy o nepeněžní operace:	123 069	30 748	89 328	1 172 821	86 482
Odpisy stálých aktiv	123 374	133 506	116 986	128 013	140 274
Změna stavu opravných položek a rezerv	15 986	-86 375	-50 236	1 069 350	-36 735
Zisk (-) / ztráta (+) z prodeje stálých aktiv	-113	-30	-206	-32	-750
Vyúčtované nákladové (+) a výnosové (-) úroky	-1 344	-2 097	-2 216	-1 563	-821
Úpravy o ostatní nepeněžní operace	-14 834	-14 256	25 000	-22 947	-15 486
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a změnami pracovního kapitálu	662 238	431 363	261 166	175 926	-111 056
Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu:	-205 439	125 920	7 116	-141 538	6 596
Změna stavu pohledávek a přechodných účtů aktiv	-252 230	123 793	-301 615	937 128	-166 550
Změna stavu krátkodobých závazků a přechodných účtů pasiv	427 570	-60 677	421 255	-1 121 946	224 343
Změna stavu zásob	-380 779	62 804	-112 524	43 280	-51 197
Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním	456 799	557 283	268 282	34 388	-104 460
Úroky vyplacené	0	-1	-1	-2	-193
Úroky přijaté	1 344	2 098	2 217	1 565	938
Zaplacená daň z příjmů	-748	-266	-36 266	-33 355	23 022
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	457 395	559 114	234 232	2 596	-80 693
Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-230 666	-211 250	-400 186	-248 913	-82 343
Příjmy z prodeje stálých aktiv	1 165	55	14 982	32	524
Zápůjčky a úvěry spřízněným osobám	-223 212	-350 752	155 996	259 980	155 125
Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-452 713	-561 947	-229 208	11 099	73 306
Čisté zvýšení / snížení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	4 682	-2 833	5 024	13 695	-7 387
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na počátku roku	3 584	8 266	5 433	10 457	24 152
Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci roku	8 266	5 433	10 457	24 152	16 765

Zdroj: Výroční zprávy společnosti 2017–2021, zpracováno autorem

Abstrakt

Churilova, M. (2022). *Finanční analýza ve vybraném podnikatelském subjektu* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: Finanční analýza, horizontální a vertikální analýza, rentabilita, likvidita, zadluženost, aktivita, bonitní a bankrotní modely

Bakalářská práce je zaměřena na finanční analýzu ve vybraném podnikatelském subjektu a to konkrétně u společnosti JTEKT Automotive Czech Plzen s.r.o. Cílem této bakalářské práce je zhodnotit výkonnost vybraného podniku a navrhnout doporučení pro zlepšení ekonomické situace. V teoretické části je definována podstata finanční analýzy, její účel, uživatelé a potřebné zdroje informací. Dále jsou popsány základní metody a ukazatele finanční analýzy, ke kterým patří absolutní, poměrové, rozdílové a souhrnné ukazatele. V praktické části je představena vybraná společnost a následně je provedena její finanční analýza pomocí elementárních metod. Zdrojem informací byly výkazy společnosti za roky 2017 až 2021 a statistické údaje Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky. V poslední kapitole je shrnuta celková ekonomická situace společnosti a jsou navrženy doporučení pro její zlepšení.

Abstract

Churilova, M. (2022). *Financial analysis in a selected business entity* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: Financial analysis, horizontal and vertical analysis, economic efficiency, liquidity position, indebtedness, activities, creditworthy and bankruptcy models

The graduation work is focused on the financial analysis of the selected entrepreneurial organization, namely the company JTEKT Automotive Czech Pilsen LLC. The purpose of this bachelor's thesis is to evaluate the effectiveness of the chosen enterprise and offer recommendations to improve the economic situation. The theoretical part defines the essence of financial analysis, its purpose, users and necessary sources of information. The following is a description of the basic methods and ratios of financial analysis, which include absolute, ratio, difference and summary ratios. In the practical part of the work the selected company is presented and then conducted its financial analysis with the help of elementary methods. The main sources of information were company reports for 2017-2021, as well as statistical data from the Ministry of Industry and Trade of the Czech Republic. The last chapter summarizes the overall economic situation of the company and proposes recommendations for its improvement.